

ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK D.D.

Jadranski trg 3a, 51000 Rijeka
Tel: 072 37 5000
Fax: 072 37 6000

Ivana Lučića 2, 10000 Zagreb
Tel: 072 37 1000
Fax: 072 37 2000

www.erstebank.hr
erstebank@erstebank.hr

Javna objava bonitetnih zahtjeva za Grupu Erste&Steiermärkische Bank d.d. na dan 31. prosinca 2016. godine

Zagreb, svibanj 2017.

Objava bonitetnih zahtjeva na temelju Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva („Uredba“) i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012, te u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama članak 165. za Gruppu Erste&Steiermärkische Bank d.d. na dan 31. prosinca 2016. godine kako slijedi:

PREGLED OBJAVE PODATAKA U GODIŠNJEM IZVJEŠTAJU	3
1. OPĆI PODACI	4
1.1. UPRAVLJAČKA TIJELA	4
1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA	7
2. KAPITALNI ZAHTJEVI	15
2.1. GLAVNE ZNAČAJKE KAPITALA	17
3. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE	21
4. KREDITNI RIZIK	22
4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK	26
5. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK	40
6. OMJER FINACIJSKE POLUGE	45
7. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU	48
8. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU ZA POZICIJE KOJE NISU UKLJUČENE U KNJIGU TRGOVANJA	50
9. RIZIK LIKVIDNOSTI	52
10. OPERATIVNI RIZIK	53
11. IZLOŽENOSTI NA OSNOVI VLASNIČKIH ULAGANJA KOJA NISU UKLJUČENA U KNJIGU TRGOVANJA	55
12. UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA	56
13. ZALOŽENA IMOVINA	59
14. PROTUCIKLIČKI KAPITAL	61
15. POLITIKA PRIMITAKA	62
16. POKRATE	65

PREGLED OBJAVE PODATAKA U GODIŠNJEM IZVJEŠĆU („GI“)

članak Uredbe	Opis objave	Naslov u GI	Stranica u GI
436 (b)-(e)	Obuhvat konsolidacije	41. regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	184-188
437(1)(a)	Prikaz razlika između računovodstvenog obuhvata konsolidacije i bonitetnog obuhvata konsolidacije	41. regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	191-195
437(1)(d)(e)	Sastav regulatornog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja	41. regulatorni kapital i kapitalni zahtjevi	196-205

1. OPĆI PODACI

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 436 (a) UREDBE

Erste&Steiermärkische Bank d.d. (Banka) utemeljena je 1954. godine i upisana u Sudski registar kao dioničko društvo dana 24. siječnja 1990. godine. Sjedište Banke je u Rijeci, Jadranski trg 3a, u Republici Hrvatskoj.

Banka je matično društvo za Erste Bank Hrvatska Grupu (Grupa) koja posluje u Republici Hrvatskoj, Republici Crnoj Gori i Republici Sloveniji.

Banka ima odobrenje za obavljanje poslova iz područja poslovnog bankarstva u Republici Hrvatskoj. Glavne djelatnosti Banke su:

- primanje depozita od klijenata i plasiranje depozita,
- davanje kredita, izdavanje garancija i akreditiva stanovništvu, trgovačkim društvima, javnim institucijama i drugim klijentima,
- poslovi riznice na međubankarskom tržištu,
- poslovi u ime i za račun trećih osoba i usluge investicijskog bankarstva,
- platni promet u zemlji i inozemstvu,
- pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže podružnica u Republici Hrvatskoj.

Temeljni kapital Banke, koji je u cijelosti uplaćen, iznosi 1.698.417.500,00 HRK i podijeljen je na 16.984.175 redovnih dionica. Od 30. prosinca 2015. godine sve dionice Banke drže društva Erste Group Bank AG (10.023.326 dionica ili 59,02%) i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG (6.960.849 dionica ili 40,98%).

1.1. UPRAVLJAČKA TIJELA

Banka u svojem poslovanju primjenjuje najviše etičke standarde korporativnog upravljanja i individualnog ponašanja. Okruženje za rad zaposlenika Banke mora biti oslobođeno od bilo kakvih neprimjerenih utjecaja i ponašanja što je propisano internim aktima Banke i u skladu sa standardima Erste Grupe.

Internim aktima Banke je uspostavljen opći okvir za sprječavanje sukoba interesa u identificiranim područjima gdje bi potencijalni sukob interesa mogao nastati (identifikacija i praćenje rizika sukoba interesa). Internim aktima Banke su propisana opća načela za upravljanje sukobom interesa, u svezi pružanja investicijskih usluga i aktivnosti Banke, kod obavljanja izvanposlovnih aktivnosti, poslovnih poklona, za postupanje s povjerljivim informacijama, o povezanosti, te se uspostavlja jasan i dokumentiran proces donošenja odluka.

Banka donosi odgovarajuće mjere i uspostavlja određene procedure za adekvatno upravljanje sukoba interesa.

1.1. UPRAVLJAČKA TIJELA (NASTAVAK)

OBJAVA U SKLADU SA ČLANCIMA 435 (2) (a-d) UREDBE

Banka je Pravilnikom o organizaciji uspostavila jasan organizacijski ustroj s jasno definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti unutar Banke, kojima se izbjegava sukob interesa.

Sastav, dužnosti i odgovornosti članova Uprave i Nadzornog odbora Banke utvrđeni su Statutom Banke, Poslovnikom o radu Uprave i Poslovnikom o radu Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor

Andreas Gottschling	Predsjednik
Sava Ivanov Dalbokov	Zamjenik predsjednika
Mag. Franz Kerber	Član
Mag. Reinhard Ortner	Član
Hannes Frotzbacher	Član
Dr. Judit Agnes Havasi	Član
Mag. Renate Veronika Ferlitz	Član

Uprava

Banku zastupaju dva člana Uprave zajedno ili jedan član Uprave zajedno s jednim prokuristom.

Christoph Schoefboeck	Predsjednik
Borislav Centner	Član
Slađana Jagar	Član
Zdenko Matak	Član
Martin Hornig	Član

Prokuristi

Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka nema prokuriste.

Nadzorni odbor je odlukom od 15. svibnja 2014. godine osnovao sljedeće odbore:

- Odbor za primitke,
- Odbor za imenovanja i
- Odbor za rizike

na način utvrđen relevantnim propisima.

Odbor za rizike broji tri člana, od kojih je jedan predsjednik, a sastoji se od članova Nadzornog odbora.

Odbor za rizike u 2016. godini imao je jedno zasjedanje pisanim putem, te je na taj način usvojio tri odluke.

Broj direktorskih mjesta u Grupi na kojima se nalaze članovi upravljačkog tijela je 37.

1.1. UPRAVLJAČKA TIJELA (NASTAVAK)

Uprava Banke donijela je, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, Politiku za izbor i procjenu primjerenosti za članove Uprave Banke kojom se detaljno utvrđuje sljedeće:

- 1) uvjeti koje moraju ispunjavati kandidati za predsjednika i člana Uprave, te Uprava kao cjelina s obzirom na ciljanu strukturu, posebice uključujući:
 - njihovu specifičnu sposobnost,
 - odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obveza iz njihove nadležnosti,
 - zahtjev za kontinuiranom edukacijom,
 - zahtjev za posvećenošću ispunjavanju obveza iz njihove nadležnosti.
- 2) stručna služba odgovorna za provedbu procjene primjerenosti kandidata,
- 3) postupak procjene primjerenosti, uključujući rokove dostave dokumentacije, rokove i način provedbe postupka, način očitovanja osobe koja se procjenjuje i izvješćivanje o rezultatima postupka,
- 4) informacije i dokumentaciju koje kandidat treba dostaviti Banci za provedbu procjene,
- 5) situacije i okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti izvanrednu procjenu primjerenosti predsjednika ili članova Uprave,
- 6) oblik i način čuvanja dokumentacije o provedenom postupku procjene primjerenosti,
- 7) postupak kontinuirane edukacije predsjednika i članova Uprave kojim će se osigurati da njihova stručna znanja budu trajno prikladna.

Cilj i svrha Politike je:

- 1) uskladiti poslovanje Banke s relevantnim propisima kojima se regulira primjerenost Uprave,
- 2) transparentno i precizno utvrditi uvjete koje kandidat mora ispunjavati prije imenovanja na funkciju predsjednika, odnosno člana Uprave,
- 3) osigurati stručna znanja, sposobnost i iskustvo, te dobar ugled predsjednika i svakog pojedinog člana Uprave Banke te Uprave u cjelini, kako bi poslovanje Banke u cijelosti bilo u skladu s relevantnim propisima, te kako bi interesi klijenata Banke bili u potpunosti zaštićeni,
- 4) osigurati izbjegavanje sukoba interesa između privatnih interesa i interesa Banke, a posebice, ali ne ograničavajući se na interese predsjednika i članova Uprave s interesima Banke, a osobito kada privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost tih osoba u obavljanju svojih dužnosti,
- 5) uspostaviti i održavati efikasno korporativno upravljanje radi minimiziranja rizika i poboljšanja kvalitete poslovanja Banke, te transparentnosti poslovanja.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 435 (1) UREDBE

Uvod

Financijskim rizikom se u određenim područjima upravlja prvenstveno na razini Banke (osobito kod zakonskih obveza koje se odnose samo na Banku), dok se u nekim područjima on prati i njime se upravlja na razini cijele Grupe sukladno procjeni Uprave. Objave prikazane u ovoj bilješci odnose se na Grupi.

Rizik je prisutan u svim aktivnostima Banke, ali se njime upravlja kroz identificiranje, mjerenje i praćenje limita određenih za pripadajući rizik. Banka ima usvojeni sustav upravljanja rizicima kojemu je cilj postizanje optimalne razine profitabilnosti uz prihvatljivu razinu rizika. Sustav upravljanja rizicima je uspostavljen kao aktivno upravljanje kreditnim, tržišnim, rizikom likvidnosti i operativnim rizikom, kao i svim ostalim rizicima koji se mogu pojaviti pri redovitom poslovanju Banke.

Praćenje i upravljanje rizicima je postignuto kroz jasnu organizacijsku strukturu s definiranim ulogama i odgovornostima.

Sustav upravljanja rizicima

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor ima odgovornost za praćenje cjelokupnog procesa upravljanja rizicima unutar Banke.

Uprava

Uprava i Nadzorni odbor u dijelu za koji je potrebna njihova suglasnost, kroz odobravanje i usvajanje akata koji definiraju i reguliraju poslovanje Banke, ovlašteni su odrediti postupke i odgovorni su za njihovo provođenje.

Uprava, a poglavito član Uprave zadužen za upravljanje rizicima („CRO“) provode nadzornu funkciju unutar strukture upravljanja rizicima. Funkcije kontrole i upravljanja rizicima se provode kroz poslovnu strategiju Banke i sklonost preuzimanja rizika odobrenu od strane Uprave dok je CRO odgovoran za implementaciju te kontrolu rizika i pridržavanje strategije upravljanja rizicima kroz sve tipove rizika i poslovne linije.

Uprava, a poglavito CRO osiguravaju dostupnost odgovarajuće infrastrukture i zaposlenika kao i metoda, standarda i procesa kako bi se to postiglo, dok se identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenja, praćenje te postavljanje limita za ključne rizike provodi na operativnim razinama u Banci.

Upravu podržava nekoliko odjela osnovanih kako bi provodili funkcije kontrole rizika na operativnom nivou te izvršavali djelatnosti u sklopu strateškog upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima

Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za postavljanje temelja efikasnog upravljanja rizikom te upravljanje i kontrolu odluka povezanih s rizičnom izloženošću Banke.

Sektor upravljanja rizicima odgovoran je za razvijanje strategije i načela upravljanja, postavljanje okvira, politika i limita prihvatljive rizične izloženosti te je zadužen za implementaciju i održavanje procedura koje omogućavaju proces neovisne kontrole.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

Sektor upravljanja rizicima dužan je i revidirati interne akte koji su u njegovoj nadležnosti, izvršiti kontrolu primjerenosti i analizu učinaka te ukoliko je potrebno izvršiti usklade istih za sljedeći period.

Sektor upravljanja kreditnim rizikom

Sektor provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfelja kategorija klijenata koji pripadaju Sektoru Gospodarstva, Sektoru građanstva i Sektoru financijskih tržišta. Sektor analizira kreditne zahtjeve te sukladno tome daje mišljenje o kreditnom riziku sa gledišta rizika. Provodi analizu projekata i ocjenjivanje njihove prihvatljivosti za financiranje sa aspekta rizika, analizu ukupne izloženosti Banke prema komitentu te kontrolira naplatu potraživanja.

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima

Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima odgovorna je za upravljanje naplatom i lošim plasmanima pomoću kontinuiranog i sustavnog pronalaženja mogućnosti eliminiranja i reduciranja rizika u poslovanju s work-out klijentima što uključuje koordiniranje rane naplate, restrukturiranje te dobrovoljnu i prisilnu naplatu od klijenta.

Sektor upravljanja aktivom i pasivom („ALM“)

ALM ima odgovornost upravljati imovinom i obvezama Banke, kao i sveukupnom financijskom strukturom. Primarno je odgovoran za financiranje i rizik likvidnosti Banke.

Unutarnja revizija

Procesi upravljanja rizicima u Banci se redovito revidiraju funkcijom interne revizije, koja pregledava adekvatnost procedura kao i njihovo pridržavanje od strane Banke. Rezultate procjene iznosi Upravi te izvještava o svojim nalazima i preporukama.

Sustav mjerenja rizika i izvještavanja

Rizici Banke se mjere metodom koja odražava i očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima kao i neočekivane gubitke, koji su procjena maksimalnog gubitka temeljenog na statističkim metodama. Modeli koriste vjerojatnosti izvedene iz povijesnog iskustva, uz prilagodbu stvarnim ekonomskim uvjetima te se njihova valjanost redovito testira.

Nadzor i kontrola rizika se primarno provodi putem limita određenih od strane Banke. Limiti odražavaju uvjete na tržištu i poslovnu strategiju, kao i rizik koji je Banka spremna preuzeti.

Uz navedeno, Banka prati i mjeri ukupnu sposobnost snošenja rizika povezanu s ukupnom rizičnom izloženosti svim tipovima rizika i aktivnosti.

Informacije dobivene iz svih vrsta poslova se pregledavaju i obrađuju kako bi se analizirali, kontrolirali i identificirali rani znakovi pojave rizika.

Uprava i Nadzorni odbor Banke redovito primaju izvještaje o kvaliteti kreditnog portfelja s raznih aspekata rizika te im se osiguravaju sve informacije neophodne za sagledavanje kreditnog rizika kojem je Banka izložena. Izvještaji sadrže detaljne informacije o izloženostima, ocjenama rizika, koncentraciji i promjenama u profilu rizika. Sektor upravljanja rizicima izrađuje i dodatne izvještaje koji mu omogućavaju potrebne informacije za proaktivno upravljanje rizikom kreditnog portfelja odnosno pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvaliteti kreditnog portfelja koja može rezultirati materijalnim gubicima za Banku.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

S ciljem razboritog upravljanja rizicima, Banka primjenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija na razini pojedinog portfelja, ali i pojedinog klijenta, uz predviđanje promjena varijabli u budućem periodu, koje prvenstveno uključuju dosadašnje ponašanje klijenta u podmirenju obveza te praćenje informacija s tržišta. Praćenje uvjeta na tržištu (što podrazumijeva praćenje svih makroekonomskih varijabli, kao i njihovu evaluaciju kroz budući period), promjena u rejtingu i kašnjenja osigurava se pravovremeno prepoznavanje povećanog kreditnog rizika.

Na dnevnoj razini se odgovornim članovima Uprave Banke podnose informacije o iskorištenju tržišnih limita, analize rizičnosti vrijednosti („VaR“) kao i o ostalim promjenama vezanima uz izloženost riziku. O navedenim promjenama u rizičnoj izloženosti se izvještava i u obliku agregiranog izvještaja.

Tok informacija o riziku

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 435 (2) (e) UREDBE

Banka prikuplja informacije o klijentu temeljem informacija koje klijent dostavlja Banci (prilikom prvog i svakog novog zahtjeva te preko klijentove obveze redovitog dostavljanja ažurnih informacija), preko raznih eksterno dostupnih informacija, ali i na temelju klijentovog dosadašnjeg poslovanja s Bankom. Prikupljeni podaci se, prije korištenja i unosa u operativni sustav Banke, provjeravaju na više razina. Time se osigurava adekvatna dostupnost podataka potrebnih za kvalitetno i razborito upravljanje rizikom pojedinog klijenta, ali i portfelja u cjelini.

Nadalje, svi podaci potrebni za uspješno upravljanje kreditnim rizicima, učinkom te provođenje upravljanja rizikom ponderirane aktive i kapitalnih zahtjeva se redovito pune u središnju bazu podataka koja se koristi za upravljanje rizicima, a kvaliteta tih podataka se također redovito kontrolira. Time se osigurava adekvatna, točna, dobro strukturirana, centralizirana i dugotrajna baza podataka sa informacijama na temelju kojih Banka može pratiti stanje portfelja, pojedinog klijenta ili određenog skupa podataka na određeni dan, ali i promjene u varijablama i portfelju kroz vrijeme. Time je osigurana centralizirana analiza, razvoj modela, ujednačen način izračunavanja pokazatelja kao i segmentacija diljem Banke, ali i Grupe u cjelini.

Informacije se dalje prenose upravljačkim tijelima kroz redovito izvještavanje (predefiniranom dinamikom i obuhvatom izvještaja) kao i *ad hoc* izvještavanjem o rizicima što osigurava pravovremenu dostupnost kvalitetnih i točnih informacija upravljačkim tijelima kako bi se osiguralo adekvatno upravljanje rizicima i Bankom u cjelini.

Podaci o gubicima koji proizlaze iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja za potrebe kontrole i efikasnog upravljanja te izvještavanja o operativnom riziku se nalaze u centraliziranoj bazi podataka što osigurava konzistentno praćenje povijesnih podataka i upravljanje operativnim rizikom u skladu s najboljim praksama.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

Umanjivanje rizika

Banka ima usvojenu strategiju prihvaćanja rizika kao i politike koje obuhvaćaju postupke praćenja rizika i smjernice za ovladavanje rizicima. Politike se redovito, a najmanje na godišnjoj osnovi, ažuriraju i prilagođavaju kako bi se osiguralo primjereno usklađivanje rizika, razine kapitala i uspješnosti poslovanja.

Kao dio sveukupnog upravljanja rizicima, Banka koristi derivate i ostale financijske instrumente da bi upravljala izloženošću koja proizlazi iz promjena u kamatnim stopama, tečajevima stranih valuta, rizicima vlasničkih instrumenata, kreditnim rizicima kao i izloženostima koje proizlaze iz forward transakcija.

Banka aktivno upotrebljava kolaterale da bi umanjila izloženost kreditnom riziku.

Koncentracija rizika

Koncentracija rizika nastaje kada promjene vanjskih faktora mogu dovesti značajan broj klijenata sličnih poslovnih aktivnosti ili istih ekonomskih karakteristika u nemogućnost izvršenja ugovornih obveza prema Banci. Koncentracija pokazuje osjetljivost ostvarenja rezultata Banke prema razvoju događaja koji utječe na poseban tržišni segment. Rizikom se upravlja izbjegavajući prekomjernu koncentraciju rizika kroz posebne smjernice s ciljem održavanja diverzificiranog portfelja.

Profil rizičnosti institucije

Ključna funkcija svake kreditne institucije je preuzimanje rizika na svjestan i selektivan način te profesionalno upravljanje istima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima koju promiče Grupa ima za cilj postići ravnotežu između rizika i povrata u svrhu postizanja adekvatnog i održivog povrata na kapital. Grupa koristi upravljanje rizicima i sustav kontrola koji je proaktivan i prilagođen vlastitom profilu rizika i poslovanja. Zasniva se na jasnoj strategiji koja je konzistentna s poslovnom strategijom Grupe i fokusira se na ranoj identifikaciji i upravljanju rizicima i trendovima. Dodatno kako bi se postigao interni cilj provođenja efektivnog i efikasnog upravljanja rizicima, sustav upravljanja rizicima i sustav kontrola su razvijeni na način da zadovoljavaju eksterne, a posebno regulatorne zahtjeve.

Cilj Grupe je postizanje uravnoteženog rizika i povrata kako bi se stvorio održivi rast i adekvatan povrat na kapital. Stoga je njezina politika osigurati da su preuzeti rizici prepoznati u ranoj fazi te da se njima pravilno upravlja. To se postiže potpunim integriranjem upravljanja rizicima u svakodnevnom poslovanju, strateškim planiranjem i razvojem poslovanja dosljedno s definiranom sklonosti preuzimanja rizika.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizicima uređeno je sljedećim načelima:

- 1 Temeljne odgovornosti menadžmenta rizika uključene u Upravu i primjereno delegirane organizacijskim jedinicama kako bi se osiguralo izvršenje i nadzor; Nadzorni odbor redovito prati profil rizika
- 2 Upravljanje menadžmentom rizika osigurava potpuni nadzor i izvršavanje strategije rizika, uključujući prikladno praćenje i eskalaciju materijalnih problema koji utječu na profil rizika ESB grupe
- 3 Neovisne stručne funkcije rizika s jasnom odgovornošću za pro-aktivno upravljanje materijalnim rizicima
- 4 Strategija rizika se definira bazirano na RAS-u ESB grupe i Strateškim smjernicama kako bi se osigurala potpuna usklađenost rizika, kapitala i ciljeva
- 5 Stres testiranje i analiza rizika koncentracije se provode kako bi se osiguralo upravljanje rizicima u skladu sa strategijom i RAS-om ESB grupe te holističkom osviještenošću o rizicima
- 6 Svim rizicima se upravlja i izvještava na usklađen način, tijekom procesa upravljanja
- 7 pristupi modeliranja i mjerenja implementirani za kvantificiranje rizika i potražnju za kapitalom (gdje je primjenjivo) i redovitu validaciju
- 8 Podaci i efikasni sistemi, procesi i politike su kritične komponente mogućnosti upravljanja rizicima
- 9 Okvir politike jasno definira ključne zahtjeve povezane s kreiranjem, klasifikacijom, odobravanjem, implementacijom i održavanjem politika unutar ESB grupe

Obzirom na poslovnu strategiju Grupe, ključni rizici za Grupu su kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti i operativni rizik, ali i valutno inducirani kreditni rizik. Grupa se fokusira na upravljanje i makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar vrsta rizika. Grupa kontinuirano nastoji unaprijediti postojeće metode i procese u svim područjima upravljanja rizicima.

2016. godina je obilježena jasnom strategijom Uprave koja između ostaloga uključuje i smanjenje udjela loših plasmana te povećanje pokriva loših plasmana. Dodatno se naglasak stavlja na jačanje upravljanja rizicima putem unaprjeđenja kvalitete podataka te ispunjavanjem svih regulatornih zahtjeva pomoću standardizacije i automatizacije s ciljem usklađenosti i s novim regulatornim zahtjevima.

Banka koristi internet kao medij za javno objavljivanje podataka prema čl. 434. Uredbe. Detalji su dostupni na web stranici Erste&Steiermärkische Bank d.d. na kojoj se u sklopu Godišnjeg izvještaja za 2016. godinu mogu pronaći ključni udjeli i brojčani podaci, a koji pružaju cjelovit pregled načina upravljanja poslovanjem Grupe i rizikom.

Grupa definira strategiju rizika i sklonost preuzimanja rizika kroz godišnji strateški proces planiranja u svrhu prikladne usklađenosti rizika, kapitala i ciljanih vrijednosti uspješnosti poslovanja. Apetit za rizik predstavlja strateški iskaz izražavajući maksimalnu razinu koju je Grupa spremna preuzeti kako bi postigla poslovni cilj. Sastoji se od niza ključnih mjera apetita za rizik koji pružaju kvantitativni pristup upravljanja rizicima od kojeg se izvode „top-down“ ograničenja, stvarajući holistički pogled na kapital, financiranje i tzv. „risk-return trade offs“ kao i kvalitativne izjave u vidu principa poslovanja koji čine dio strateških smjernica za upravljanje rizicima.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

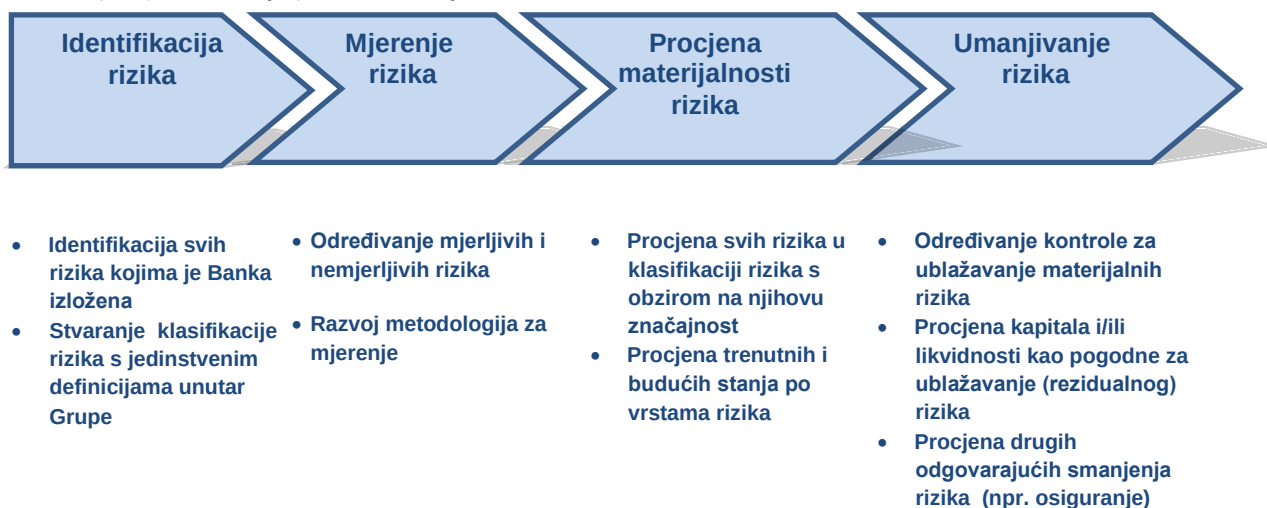
Ključni cilj apetita za rizik je:

- osigurati da Grupa u svakom trenutku ima dovoljno sredstava za podupiranje poslovanja i podnošenje potencijalnih stresnih uvjeta kao posljedica određenih tržišnih uvjeta,
- definiranje ograničenja preuzimanja rizika uz osiguranje adekvatne razine povrata i
- očuvanje i promicanje percepcije financijske stabilnosti Grupe na tržištu i robusnosti vlastitih sistema i kontrola.

Ključne mjere apetita za rizik uključuju osnovne indikatore (npr. adekvatnost kapitala, financijsku polugu i dr.) kao i indikatore za kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti. Kako bi se osiguralo da je definirani apetit za rizik operativno efikasan, indikatori su klasificirani kao ciljane vrijednosti, limiti ili principi pri čemu su glavne razlike mehanizmi koji se pokreću u slučaju prekoračenja određene razine.

Kao dio svoje strategije rizika, analizira se profil rizika i određuje ciljani profil rizika na temelju strateških ciljeva. Ciljani profil rizika je rezultat procesa procjene rizika u kombinaciji s ograničenjima postavljenima sa poslovnom strategijom i okvirom sklonosti preuzimanja rizika.

Proces procjene rizika je prikazan na sljedeći način:

Ciljane vrijednosti se u osnovi izvode kao dio procesa planiranja, pri čemu se finalni plan usklađuje sa definiranim ciljem. Razine okidača unutar apetita za rizik definirane su na način da uzimaju u obzir regulatorne zahtjeve i osnovna očekivanja održivog financijskog profila, a koje mogu varirati tijekom vremena ovisno o tržišnim uvjetima, profilu konkurencije i očekivanjima investitora. Značajno odstupanje od zadane razine pokreće djelovanje menadžmenta te se definira plan „liječenja“ za narednih 12 mjeseci.

Kako bi se omogućio efektivan pregled apetita za rizik, redovito se provode kontrole i pripremaju izvještaji za viši menadžment koji u svakom trenutku ima uvid u trenutno stanje preuzete razine rizika. Principi poslovanja koji su definirani apetitom za rizik se primjenjuju *ex ante*, uključuju kvalitativne strateške izjave te se provode kroz strategije, smjernice, pravilnike i politike za upravljanje rizicima.

Tijekom 2016. godine relevantni pokazatelji apetita za rizik su se razvijali unutar definiranih granica.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

Aдекватnost internog kapitala

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 438 (a) UREDBE

Postupak procjene adekvatnosti internog kapitala („ICAAP“) za polaznu pretpostavku ima procjenu materijalnosti rizika kojima je Grupa izložena kako bi se utvrdila potreba za izračun kapitalnih zahtjeva za pojedine rizike.

ICAAP, osim što primjenjuje napredne metode izračuna kapitalnih zahtjeva, razmatra vanjske čimbenike poput rezultata testa otpornosti na stres. Konstantno se razmatraju novi načini i metodologije izračuna. Isto tako u svrhu unapređenja testiranja otpornosti na stres Banka nastoji provoditi konstantnu provjeru scenarija kao i definiranje novih. Nastoji uzeti u razmatranje nove proizvode s ciljem prepoznavanja potencijalnih rizika.

ICAAP služi za procjenu adekvatnosti kapitala Grupe, odnosno potencijala za pokriće rizika uspoređujući ga sa svim prihvaćenim rizicima na razini Grupe. Cilj ICAAP-a je jasno određivanje takve razine kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Grupa izložena. Postupak procjene adekvatnosti kapitala je koncipiran na takav način da Uprava i Nadzorni odbor u svakom trenutku mogu procijeniti sve rizike kojima je Grupa izložena ili bi mogla biti izložena.

Određivanjem potencijala za pokriće Grupa indirektno postavlja maksimalnu razinu rizika koju je voljna prihvatiti te posljedično, aktivno upravlja svojim rizicima. Kroz ICAAP se osim procjene adekvatnosti, provodi i planiranje internog kapitala. Planiranje internog kapitala osigurava i održavanje takve razine kapitala koja može potpuno podržati činitelje poput očekivanog rasta plasmana, budućih izvora sredstava i korištenja njima, politiku dividendi kao i svaku promjenu minimalnog iznosa regulatornog kapitala.

Okvir procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala odražava strategiju rizika i postavljene limite pri čemu ICAAP služi kao cjeloviti upravljački model.

Grupa se pridržava osnovnih načela prilikom procjene adekvatnosti internog kapitala koji odražavaju očekivanja regulatora uzimajući u obzir načela dobre poslovne prakse:

1. uspostavljen je proces procjene adekvatnosti internog kapitala pri čemu je visina kapitala u skladu s profilom rizičnosti Grupe,
2. Uprava je odgovorna za uspostavljanje ICAAP-a na cjelokupnoj razini Grupe,
3. ICAAP je detaljno propisan pri čemu upravljačke funkcije (Uprava i Nadzorni odbor) preuzimaju odgovornost za rezultate i provođenje akcija u skladu s njima,
4. ICAAP je sastavni dio procesa upravljanja Grupom,
5. redovito revidiranje postupka procjene adekvatnosti internog kapitala,
6. ICAAP je sveobuhvatan i bazira se na preuzetim rizicima,
7. prilikom procjene adekvatnosti internog kapitala, uzimaju se u obzir i buduća kretanja,
8. ICAAP se bazira na adekvatnim metodama mjerenja i procjene rizika,
9. rezultat procjene adekvatnosti internog kapitala mora biti razuman te u skladu s preuzetim rizicima,
10. rezultati procjene adekvatnosti internog kapitala uzimaju se u razmatranje prilikom procesa planiranja i budžetiranja kao i stvaranja strategije Grupe.

1.2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (NASTAVAK)

Proces se sastoji od kvantifikacije kapaciteta preuzimanja rizika (zbroj svih materijalnih rizika) u odnosu na potencijal kapitalnog pokrića. Ukupni prihvatljivi iznos preuzimanja rizika u odnosu na interni kapital predstavlja adekvatnost internog kapitala. Rezultat navedenog analizira se u sklopu Sektora upravljanja rizicima, a o rezultatu se izvještava Uprava i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom („ALCO“) u sklopu kvartalnog izvještaja o adekvatnosti internog kapitala te se u slučaju prevelike iskorištenosti u skladu sa sustavom „semafora“ poduzimaju, odnosno predlažu određene akcije kako bi se smanjila izloženost riziku ili povećao interni kapital. U sklopu procjene materijalnosti rizika, razmatraju se svi rizici kojima je Grupa izložena, odnosno svi rizici koji postoje u svim procesima i sustavima Grupe na razini portfelja i pojedinog proizvoda. Preuzeti rizici se dijele na značajne za koje je potrebno imati kapitalno pokriće i na rizike koji ne trebaju kapitalno pokriće, odnosno rizici za koje nije potrebna kapitalna zaštita budući da su procijenjeni kao nematerijalni ili se njima upravlja na drugačiji način (npr. kroz testiranje otpornosti na stres ili kroz uspostavljen sustav kontrole rizika). Utvrđivanje svih rizika i određivanje njihove izloženosti je zasnovano na sveobuhvatnoj procjeni rizika, a koji su svojstveni pojedinim poslovima, proizvodima i aktivnostima.

Grupa kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala istovremeno razvijajući metodologije procjene ostalih vrsta rizika kako bi cjelovito upravljanje rizicima na razini Grupe bilo što učinkovitije.

2. KAPITALNI ZAHTJEVI

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 438 UREDBE

Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva iskazuje se u odnosu na regulatorni kapital. Iznos kapitala mora biti dostatan za pokriće minimalnih kapitalnih zahtjeva. Sljedeći kapitalni zahtjevi proizlaze iz kreditnog rizika, tržišnog rizika te operativnog rizika. Regulatorni kapital je za cijelo izvještajno razdoblje bio dostatan.

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	u milijunima HRK
UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI	3.449
1. KAPITALNI ZAHTJEV ZA KREDITNI RIZIK, KREDITNI RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK TE SLOBODNE ISPORUKE	2.948
Standardizirani pristup	899
<i>Kategorije izloženosti u skladu sa standardiziranim pristupom isključujući sekuritizacijske pozicije</i>	899
1. Središnje države ili središnje banke	142
2. Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	61
3. Subjekti javnog sektora	12
4. Multilateralne razvojne banke	-
5. Međunarodne organizacije	-
6. Institucije	11
7. Trgovačka društva	341
8. Stanovništvo	219
9. Osigurane nekretninama	23
10. Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	17
11. Visokorizične stavke	-
12. Pokrivene obveznice	-
13. Potraživanja prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procenom	-
14. Subjekti za zajednička ulaganja (CIU)	11
15. Vlasnička ulaganja	-
16. Ostale stavke	62
Sekuritizacijske pozicije u skladu sa standardiziranim pristupom	-
od čega: resekuritizacija	-
Pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB)	2.049
<i>IRB pristupi kada se ne primjenjuju ni vlastite procjene LGD-a ni konverzijski faktori</i>	1.440
1. Središnje države i središnje banke	412
2. Institucije	13
3. Trgovačka društva - MSP	571
4. Trgovačka društva - specijalizirano financiranje	119
5. Trgovačka društva - ostalo	325
<i>IRB pristupi kada se primjenjuju vlastite procjene LGD-a i/ili konverzijski faktori</i>	471
1. Središnje države i središnje banke	-
2. Institucije	-
3. Trgovačka društva - MSP	-

2. KAPITALNI ZAHTJEVI (NASTAVAK)

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	u milijunima HRK
4. Trgovačka društva - specijalizirano financiranje	-
5. Trgovačka društva - ostalo	-
6. Stanovništvo - osigurane nekretninom MSP-ova	26
7. Stanovništvo - osigurano nekretninom, nije izloženost prema MSP-u	138
8. Stanovništvo - kvalificirane obnovljive izloženosti	-
9. Stanovništvo - ostalo, MSP	20
10. Stanovništvo - ostalo, osobe koje nisu MSP-ovi	287
Vlasnička ulaganja u skladu s IRB pristupom	50
Sekuritizacijske pozicije u skladu s IRB pristupom	-
od čega: resekuritizacija	-
Ostala imovina	88
Kapitalni zahtjevi za uplate u fond za neispunjene obveze središnje druge ugovorne strane	-
2. UKUPAN KAPITALNI ZAHTJEV ZA RIZIK ZA NAMIRU/ISPORUKU	-
Rizik namire/ispоруke u knjizi pozicija kojima se ne trguje	-
Rizik namire/ispоруke u knjizi trgovanja	-
3. UKUPAN KAPITALNI ZAHTJEV ZA POZICIJSKI, VALUTNI I ROBNİ RIZIK	19
<i>Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik u skladu sa standardiziranim pristupima</i>	<i>19</i>
Dužnički instrumenti kojima se trguje	2
Vlasnički instrument	-
Devizni instrument	17
Roba	-
<i>Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik u skladu s internim modelima</i>	<i>-</i>
4. UKUPAN KAPITALNI ZAHTJEV ZA OPERATIVNI RIZIK	463
Jednostavni pristup operativnom riziku	149
Standardizirani / Alternativni standardizirani pristup operativnom riziku	314
Napredni pristupi operativnom riziku	-
5. DODATNI KAPITALNI ZAHTJEV ZBOG FIKSNIH OPĆIH TROŠKOVA	-
6. UKUPAN KAPITALNI ZAHTJEV ZA RIZIK ZA PRILAGODBU KREDITNOM VREDNOVANJU	19
Napredna metoda	-
Standardizirana metoda	19
Na temelju metode originalne izloženosti	-
7. UKUPAN KAPITALNI ZAHTJEV ZA RIZIK POVEZAN S VELIKIM IZLOŽENOSTIMA KOJE PROIZLAZE IZ STAVKI U KNJIZI TRGOVANJA	-
8. OSTALI KAPITALNI ZAHTJEVI ZA IZLOŽENOSTI RIZIKU	-
od čega: dodatni stroži bonitetni zahtjevi na temelju članka 458.	-
od čega: zahtjevi za velike izloženosti	-
od čega: na temelju modificiranih pondera rizika za nekretninske balone u sektoru stambenih i poslovnih nekretnina	-
od čega: zbog izloženosti unutar financijskog sektora	-
od čega: dodatni stroži bonitetni zahtjevi na temelju članka 459.	-
od čega: dodatni iznosi izloženosti riziku u skladu s člankom 3. Uredbe	-

2.1. GLAVNE ZNAČAJKE KAPITALA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 437 (1) (b) UREDBE

		Instrumenti redovnog osnovnog kapitala
1.	Izdavatelj	Erste&Steiermärkische Bank d.d.
2.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatni plasman)	HRRIBARA0001
3.	Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenta <i>Regulatorni tretman</i>	Članci 167. i 169. Zakona o trgovačkim društvima
4.	Prijelazna pravila Uredbe	redovni osnovni kapital
5.	Pravila Uredbe nakon prijelaznog razdoblja	redovni osnovni kapital
6.	Priznat na pojedinačnoj (pot)konsolidiranoj / pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi
7.	Vrsta instrumenta (vrste utvrđuje svaka država)	redovne dionice
8.	Iznos priznat u regulatornom kapitalu (valuta u milijunima, na zadnji datum izvještavanja)	1.698 HRK
9.	Nominalni iznos instrumenta	1.698.417.500,00 HRK
9.a	Cijena izdanja	100,00 HRK
9.b	Otkupna cijena	NP
10.	Računovodstvena klasifikacija	dionički kapital
11.	Izvorni datum izdavanja	20.11.1954.
12.	Bez dospijeca ili s dospijecom	bez dospijeca
13.	Izvorni rok dospijeca	bez dospijeca
14.	Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenje nadzornog tijela	ne
15.	Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, uvjetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	NP
16.	Naknadni datumi izvršenja opcije kupnje, prema potrebi <i>Kuponi/Dividende</i>	NP
17.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	promjenjiva
18.	Kuponska stopa i povezani indeksi	NP
19.	Postojanje mehanizma obveznog otkazivanja dividende	ne
20.a	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	puno diskrecijsko pravo
20.b	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	puno diskrecijsko pravo
21.	Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkup	ne
22.	Nekumulativni ili kumulativni	nekumulativni
23.	Konvertibilni ili nekonvertibilni	nekonvertibilni
24.	Ako su konvertibilni, pokretač(i) konverzije	NP
25.	Ako su konvertibilni, potpuno ili djelomično	NP
26.	Ako su konvertibilni, stopa konverzije	NP
27.	Ako su konvertibilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	NP
28.	Ako su konvertibilni navesti vrstu instrumenta u koju se mogu konvertirati	NP
29.	Ako su konvertibilni navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertira	NP
30.	Značajke smanjenja vrijednosti	ne
31.	U slučaju smanjenja vrijednosti, pokretač(i) smanjenja vrijednosti	NP
32.	U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	NP
33.	U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	NP
34.	U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizama povećanja vrijednosti	NP
35.	Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	NP
36.	Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	ne
37.	Ako postoje, navesti nesukladne značajke	NP

„NP“ nije primjenjivo

2.1. GLAVNE ZNAČAJKE KAPITALA (NASTAVAK)

		Instrumenti dopunskog kapitala			
1.	Izdavatelj	Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Erste&Steiermärkische Bank d.d.
2.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatni plasman)	HRRIBAO177A1	podređeni kredit	podređeni kredit	podređeni kredit
3.	Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenta	Zakon o tržištu kapitala	hrvatsko pravo	hrvatsko pravo	hrvatsko pravo
	Regulatorni tretman				
4.	Prijelazna pravila Uredbe	dopunski kapital	dopunski kapital	dopunski kapital	dopunski kapital
5.	Pravila Uredbe nakon prijelaznog razdoblja	dopunski kapital	dopunski kapital	dopunski kapital	dopunski kapital
6.	Priznat na pojedinačnoj (pot)konsolidiranoj / pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	na pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	na pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	na pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	na pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi
7.	Vrsta instrumenta (vrste utvrđuje svaka država)	obveznice	primljeni krediti	primljeni krediti	primljeni krediti
8.	Iznos priznat u regulatornom kapitalu (valuta u milijunima, na zadnji datum izvještavanja)	66 HRK	227 HRK	227 HRK	547 HRK
9.	Nominalni iznos instrumenta	80.000.000,00 EUR	30.000.000,00 EUR	30.000.000,00 EUR	80.000.000 EUR
9.a	Cijena izdanja	100%	NP	NP	NP
9.b	Otkupna cijena	NP	NP	NP	NP
10.	Računovodstvena klasifikacija	obveze - amortizirani trošak	obveze - amortizirani trošak	obveze - amortizirani trošak	obveze - amortizirani trošak
11.	Izvorni datum izdavanja	18.07.2011.	19.03.2015.	19.03.2015.	10.07.2014.
12.	Bez dospijeca ili s dospijecem	s dospijecem	s dospijecem	s dospijecem	s dospijecem
13.	Izvorni rok dospijeca	18.07.2017.	31.12.2022.	19.03.2022.	09.07.2021.
14.	Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenje nadzornog tijela	ne	ne	ne	ne
15.	Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, uvjetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	NP	NP	NP	NP
16.	Naknadni datumi izvršenja opcije kupnje, prema potrebi	NP	NP	NP	NP

„NP“ nije primjenjivo

Tablica se nastavlja na sljedećoj stranici.

2.1. GLAVNE ZNAČAJKE KAPITALA (NASTAVAK)

		Instrumenti dopunskog kapitala			
	Kuponi/dividende				
17.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	fiksni	promjenjivi	promjenjivi	promjenjivi
18.	Kuponska stopa i povezani indeksi	6,5%	NP	NP	NP
19.	Postojanje mehanizma obveznog otkazivanja dividende	ne	ne	ne	ne
20.a	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	obvezno	obvezno	obvezno	obvezno
20.b	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	obvezno	obvezno	obvezno	obvezno
21.	Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkup	ne	ne	ne	ne
22.	Nekumulativni ili kumulativni	nekumulativni	nekumulativni	nekumulativni	nekumulativni
23.	Konvertibilni ili nekonvertibilni	nekonvertibilni	nekonvertibilni	nekonvertibilni	nekonvertibilni
24.	Ako su konvertibilni, pokretač(i) konverzije	NP	NP	NP	NP
25.	Ako su konvertibilni, potpuno ili djelomično	NP	NP	NP	NP
26.	Ako su konvertibilni, stopa konverzije	NP	NP	NP	NP
27.	Ako su konvertibilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	NP	NP	NP	NP
28.	Ako su konvertibilni navesti vrstu instrumenta u koju se mogu konvertirati	NP	NP	NP	NP
29.	Ako su konvertibilni navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertira	NP	NP	NP	NP
30.	Značajke smanjenja vrijednosti	ne	ne	ne	ne
31.	U slučaju smanjenja vrijednosti, pokretač(i) smanjenja vrijednosti	NP	NP	NP	NP
32.	U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	NP	NP	NP	NP
33.	U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	NP	NP	NP	NP
34.	U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizama povećanja	NP	NP	NP	NP
35.	Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	Obveze iz instrumenta su podređene u odnosu na obveze iz redovnih nadređenih dužničkih instrumenata, instrumentu su neposredno nadređeni instrumenti osnovnog kapitala.			
36.	Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	ne	ne	ne	ne
37.	Ako postoje, navesti nesukladne značajke	NP	NP	NP	NP

„NP“ nije primjenjivo

2.1. GLAVNE ZNAČAJKE KAPITALA (NASTAVAK)

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 437 (1) (c) UREDBE

Redovne dionice Erste&Steiermärkische Bank d.d. predstavljaju temeljni kapital Banke koji iznosi 1.698.417.500,00 HRK i u cijelosti je otplaćen. Temeljni kapital Banke je podijeljen na 16.984.175 redovnih dionica izdanih u nematerijaliziranom obliku, svaka u nominalnom iznosu od 100,00 HRK, a koje se vode pri Središnjem klirinškom depozitarnom društvu („SKDD“) s oznakom RIBA-R-A te su bez dospeljeća. Svaka dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini Banke. Dionice Banke vode se u depozitoriju SKDD-a u Zagrebu. Dividenda, ukoliko je bude, isplaćuje se dioničarima razmjerno njihovom udjelu u temeljnom kapitalu Banke. Svako povećanje ili smanjenje temeljnog kapitala Banke vrši se na temelju odluke Glavne skupštine. Instrumenti nisu osigurani niti su pokriveni jamstvom koje poboljšava podređeni status potraživanja.

Obveznice u iznosu od 80.000.000,00 EUR izdane su od Banke koja ih je uključila u izračun dopunskog kapitala. Obveznice su u potpunosti plaćene, imaju fiksno dospeljeće od minimalno 5 godina nakon datuma plaćanja, ne mogu biti otplaćene ili ponovno kupljene od strane kreditne institucije prije dospeljeća osim kad su pretvorene u dionice kreditne institucije, isključujući kumulativne preferencijalne dionice. U slučaju bankrota ili likvidacije kreditne institucije, one se rangiraju prema potraživanjima svih drugih kreditora i otplaćene su tek nakon što su podmirena potraživanja svih ostalih kreditora, ali prije podmirivanja potraživanja imatelja hibridnih instrumenata. Njima se može pokriti gubitak samo u slučaju bankrota ili likvidacije kreditne institucije, dok se njima ne može pokriti gubitak tijekom normalnog poslovanja kreditne institucije. Neosigurane su odnosno nisu dodatno osigurane garancijama kreditne institucije, nekretninama ili nečim drugim. Instrument ne sačinjava depozit i nije osiguran u sklopu Zakona o osiguranju depozita.

Podređeni krediti iskazani u tablici glavne značajke kapitala ispunjavaju uvjete regulirane člankom 63 Uredbe za uključivanje u stavke dopunskog kapitala.

3. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 439 UREDBE

Rizik druge ugovorne strane izračunava se, nadzire i kontrolira kao dio sustava upravljanja kreditnim rizikom. Limiti za rizik druge ugovorne strane klijenta sagledani su i postavljeni unutar limita za kreditni rizik. Raspoređivanje internog kapitala za kreditni rizik druge ugovorne strane se zasniva na internom VaR modelu.

Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane
	u milijunima HRK	u milijunima HRK	u milijunima HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu	6	2	9
Ugovori koji se odnose na valute i zlato	67	58	141
Repo i obrnuti repo	-	3.169	3.277
UKUPNO	73	3.229	3.427

Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane proizašlih iz izvedenih financijskih instrumenata na dan 31. prosinca 2016. godine iznose 150 milijuna kuna. Izloženosti riziku druge ugovorne strane izračunate su metodom tržišne vrijednosti.

Osiguravanje kolaterala

Banka koristi repo ugovore i standardizirane sporazume o netiranju kao sredstvo smanjenja kreditnog rizika derivata i transakcija financiranja. Sporazumi predstavljaju potencijalne ugovore o prijeboju. Standardizirani ugovori o netiranju su relevantni za protustranke sa više derivatnih ugovora.

Sporazumi pružaju neto podmirenje svih ugovora u slučaju neplaćanja bilo koje ugovorne strane. Repo ugovori su primarno transakcije financiranja. Njihovo obilježje je prodaja i naknadni reotkup vrijednosnih papira po unaprijed dogovorenoj cijeni i vremenu. Time se osigurava da vrijednosni papir ostane kod vjerovnika kao kolateral u slučaju da dužnik ne ispuni svoju obvezu.

Instrumenti osiguranja su najčešće vrijednosni papiri izdavatelja sa visokom kreditnom ocjenom. Kad se vrijednosni papir koristi kao instrument osiguranja provode se dodatna smanjenja vrijednosti kolaterala ovisno o preostalom roku dospelja.

Ostale informacije za potrebe objave u skladu s člankom 439 Uredbe objavljene su u Godišnjem izvještaju za 2016. godinu na internet stranici Banke unutar bilješke 12. Derivativi koji se drže radi trgovanja.

4. KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik predstavlja rizik koji Grupu i Banku izlaže opasnosti nastupanja gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza klijenata. Sustav upravljanja kreditnim rizikom obuhvaća sve mjere i pravila određene važećim zakonskim propisima i internim aktima kao i proaktivno usklađivanje sa smjernicama i najboljim praksama Basel III standarda.

Uloga Sektora upravljanja rizicima, Sektora upravljanja kreditnim rizikom i Sektor naplate i upravljanja lošim plasmanima je kontrola u svim dijelovima procesa odobravanja kredita i kasnijeg praćenja kreditnog portfelja. Ovo obuhvaća pregled i procjenu kvalitete kreditnog portfelja, utvrđivanje i reviziju adekvatnosti rezervi za kreditne gubitke, po svakom klijentu zasebno i po cjelokupnom portfelju.

U tu svrhu je na snazi klasifikacija imovine u rizične klase prema internoj ocjeni rizika klijenata koja prati najbolje poslovne prakse upravljanja kreditnim rizikom.

Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (c) UREDBE

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamata i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Izvedeni financijski instrumenti	
	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos	ukupan iznos	prosječan iznos
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	11.813	13.855	8.526	7.777	71	100	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	1.052	699	-	1	27	57	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3.075	2.684	322	322	287	194	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	2.728	2.628	-	-	168	139	65	146
Izloženosti prema trgovačkim društvima	17.506	19.710	383	192	7.740	5.663	85	81
Izloženosti prema stanovništvu	19.411	20.605	-	-	2.180	2.346	-	4
Izloženosti osigurane nekretninama	769	687	-	-	-	-	-	-
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza ¹	838	1.024	-	-	4	6	-	-
Izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja (CIU)	-	-	138	141	-	-	-	-
Ostale izloženosti	3.209	2.929	-	-	-	-	-	-
Vlasnička ulaganja	209	171	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	60.610	64.988	9.369	8.434	10.477	8.505	150	231

¹ U skladu s člankom 112. Uredbe ovdje su iskazane izloženosti sa statusom neispunjenja obveza u STD pristupu. Ostatak izloženosti sa statusom neispunjenja obveza nalazi se unutar IRB pristupa poglavlja 6.1.

4. KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (d) UREDBE

Značajna geografska područja	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
HRVATSKA	54.649	6.195	9.171	87
<i>Bjelovarsko-bilogorska</i>	1.531	14	306	-
<i>Brodsko-posavska</i>	435	5	96	-
<i>Dubrovačko-neretvanska</i>	762	10	138	4
<i>Grad Zagreb</i>	29.345	5.784	3.460	76
<i>Istarska</i>	2.865	18	817	-
<i>Karlovačka</i>	693	11	143	-
<i>Koprivničko-križevačka</i>	946	8	299	-
<i>Krapinsko-zagorska</i>	427	6	40	-
<i>Ličko-senjska</i>	590	4	67	-
<i>Međimurska</i>	626	5	138	-
<i>Osječko-baranjska</i>	1.362	18	402	-
<i>Požeško-slavonska</i>	416	3	81	-
<i>Primorsko-goranska</i>	5.017	177	1.075	6
<i>Sisačko-moslavačka</i>	666	11	78	-
<i>Splitsko-dalmatinska</i>	2.380	28	580	1
<i>Šibensko-kninska</i>	898	8	119	-
<i>Varaždinska</i>	817	8	195	-
<i>Virovitičko-podravska</i>	297	3	38	-
<i>Vukovarsko-srijemska</i>	582	6	107	-
<i>Zadarska</i>	1.584	23	298	-
<i>Zagrebačka</i>	2.410	45	694	-
OSTALE EUROPSKE ZEMLJE	3.060	1.097	676	-
OSTALE ZEMLJE	11	-	-	-
SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE	22	280	4	-
ZEMLJE EUROPSKE UNIJE	2.868	1.797	626	63
UKUPNO	60.610	9.369	10.477	150

4. KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (e) UREDBE

Najveća kreditna izloženost prema klijentu osim prema Republici Hrvatskoj i HNB-u iznosila je 31. prosinca 2016. godine 1.180 milijuna HRK (2015.: 1.017 milijuna HRK) prije i nakon uzimanja u obzir kolaterala i ostalih kreditnih poboljšanja.

Glavne vrste djelatnosti	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	15	-	-	-
Energetika i vodoopskrba	602	-	358	4
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	9.649	854	106	132
Građevinarstvo	4.403	12	1.181	-
Hoteli i restorani	2.400	-	396	-
Informacije i komunikacije	1.220	2	111	-
Javna uprava i obrana	6.307	7.902	100	4
Obrazovanje	49	-	19	-
Ostale uslužne djelatnosti	545	-	184	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.091	-	233	-
Poslovanje s nekretninama i ostale poslovne usluge	1.060	203	232	1
Prerađivačka industrija	3.247	43	2.272	6
Prijevoz i veze	1.375	80	235	-
Rudarstvo i vađenje	129	-	104	-
Stanovništvo	18.553	-	2.063	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.158	55	564	3
Trgovina	4.796	45	1.692	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	172	-	217	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	261	-	250	-
Ostalo	3.578	173	160	-
UKUPNO	60.610	9.369	10.477	150

4. KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Izloženosti prema preostalom dospjeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (f) UREDBE

Preostalo dospjeće	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	11.813	8.526	71	-
do 90 dana	6.089	1.149	2	-
od 91 do 180 dana	761	460	-	-
od 181 dana do 1 godine	887	1.785	-	-
> 1 godine	4.076	5.132	69	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	1.052	-	27	-
do 90 dana	80	-	5	-
od 91 do 180 dana	72	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	56	-	7	-
> 1 godine	844	-	15	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3.075	322	287	-
do 90 dana	105	-	7	-
od 91 do 180 dana	126	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	546	322	76	-
> 1 godine	2.298	-	204	-
Izloženosti prema institucijama	2.728	-	168	65
do 90 dana	2.449	-	131	46
od 91 do 180 dana	277	-	9	1
od 181 dana do 1 godine	-	-	1	16
> 1 godine	2	-	27	2
Izloženosti prema trgovačkim društvima	17.506	383	7.740	85
do 90 dana	5.673	4	2.061	67
od 91 do 180 dana	2.000	4	1.429	1
od 181 dana do 1 godine	1.595	46	2.203	6
> 1 godine	8.238	329	2.047	11
Izloženosti prema stanovništvu	19.411	-	2.180	-
do 90 dana	3.712	-	846	-
od 91 do 180 dana	700	-	259	-
od 181 dana do 1 godine	1.070	-	531	-
> 1 godine	13.929	-	544	-
Izloženosti osigurane nekretninama	769	-	-	-
do 90 dana	13	-	-	-
od 91 do 180 dana	76	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	680	-	-	-
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	838	-	4	-
do 90 dana	690	-	-	-
od 91 do 180 dana	8	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	140	-	4	-
Izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja (CIU)	-	138	-	-
do 90 dana	-	138	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Ostale izloženosti	3.209	-	-	-
do 90 dana	245	-	-	-
od 91 do 180 dana	24	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	2.940	-	-	-
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	209	-	-	-
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	209	-	-	-
UKUPNO	60.610	9.369	10.477	150

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (a) UREDBE

Temeljem zahtjeva Banke od 17. svibnja 2011. godine za izdavanje odobrenja za primjenu pristupa zasnovanog na internim sustavima za izračun iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom podnesenog u skladu s člankom 166. stavkom 2. Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija („NN“, broj 1/09., 75/09., 2/10.), guverner HNB-a na temelju članka 43. stavka 2. točke 9. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci („NN“, broj 75/08.), članka 128. stavka 1. točke 1. i članka 135. stavka 1., 4. i 6. Zakona o kreditnim institucijama („NN“, broj 117/08., 74/09., 153/09.) te članka 166. stavka 3. Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, odobrio je primjenu pristupa zasnovanog na internim rejtinzima („IRB pristup“) za izračun iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom kako slijedi:

1. Osnovni IRB pristup (FIRB) za izloženosti prema:

- središnjim državama i središnjim bankama,
- institucijama i to u odnosu na pod-kategorije izloženosti: banke, javna državna tijela i financijske institucije koje imaju odobrenje za rad od HNB-a i udovoljavaju bonitetnim uvjetima kao i kreditne institucije,
- trgovačkim društvima te
- vlasničkim ulaganjima - pristup jednostavnog ponderiranja.

2. Napredni IRB pristup (AIRB) za izloženosti prema stanovništvu.

3. Odobreno je postupno uvođenje IRB pristupa:

- u Banci za kategoriju izloženosti prema institucijama, pod-kategoriju izloženosti lokalna i područna (regionalna) samouprava;
- u članicama grupe kreditnih institucija kojima je Banka nadređena osoba u grupi kreditnih institucija u Hrvatskoj: Erste Factoring d.o.o. i Erste Bank a.d. Podgorica.

4. Odobreno je trajno izuzeće, odnosno primjena standardiziranog pristupa za:

- pod-kategorije izloženosti: neprofitne pravne osobe javnog sektora koje ne ispunjavaju uvjete za javna državna tijela; leasing tvrtke; osiguravajuća društva; investicijska društva; sve ostale neraspoređene izloženosti,
- izloženosti prema drugoj ugovornoj strani,
- izloženosti po vlasničkim ulaganjima u pravne osobe čije kreditne obveze ispunjavaju uvjete za ponder rizika 0% prema standardiziranom pristupu.

Banka je započela s primjenom naprednog (IRB) pristupa od izvještajnog datuma 30. rujna 2011. godine.

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Strukture internih rejting sustava te veze između internih i vanjskih rejtinga

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (b) UREDBE

Rejting se koristi za mjerenje i određivanje stupnja rizika nepodmirenja obveza klijenta prema Banci, a predstavlja vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza („PD“) unutar razdoblja od jedne godine.

Banka ima razvijen sustav dodjele rejtinga klijentima prema kojem se ovisno o kategoriji izloženosti u koju je klijent svrstan, primjenjuju različite rejting metode. Neovisno o kategoriji izloženosti, dodjeljuje se rejting R u slučaju pojave statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane („default“) prema definicijama Basel III smjernica i propisima HNB-a. Svakom klijentu dodjeljuje se HNB i ESB rejting.

HNB rejting određuje se sukladno Odluci HNB-a u tri rizične skupine, ovisno o procijenjenom stupnju rizika, kako slijedi:

- Potpuno nadoknadivi plasmani = rizična skupina A,
- Djelomično nadoknadivi plasmani = rizična skupina B,
- Nenadoknadivi plasmani = rizična skupina C.

Svakom klijentu mora biti dodijeljen rejting sukladno njihovoj asset klasi. Rejting se dodjeljuje putem određene rejting metode koja je, u pravilu, usklađena s klasom, odnosno pod-klasom imovine pri čemu se klase imovine razlikuju u cilju smislenije diferencijacije rizika te dosljednu procjenu rizičnih parametara. Unutar sustava dodjeljivanja rejtinga, a ovisno o klasi imovine i pod-segmentu u koju je klijent svrstan, primjenjuju se različiti rejting sustavi. Sektor upravljanja rizicima razvija rejting metode za pojedine kategorije izloženosti samostalno ili u suradnji s Erste Group Bank AG. Svaki od rejting sustava pokriven je određenim alatom koji se koristi za određivanje rejtinga. Pojedini alati koriste se za više pod-segmenata.

Prikaz rejting kategorija, ovisno o klasi imovine:

Klase imovine	Pod-segment	Broj kategorija za klijente koji nisu u statusu neispunjavanja obveza	Broj kategorija za klijente koji su u statusu neispunjavanja obveza
Građanstvo	Građanstvo	8	4
MSP		10	5
Gospodarstvo	Specijalno financiranje	10	5
Ostalo		13	5
Institucije	Lokalna uprava i samouprava	8	5
Ostalo		13	5
Država		13	5

Rejting se revidira i ažurira:

- Prilikom svakog novog kreditnog zahtjeva,
- Nakon svake izmjene klase imovine klijenta ukoliko je za izračun rejtinga u novoj klasi imovine propisana drugačija rejting metoda ili drugačiji kriteriji u okviru ekspertnog mišljenja,
- Mjesečno na temelju ponašanja klijenta po svim njegovim/njezinim računima u Banci, za klijente u klasi imovine građanstvo,
- Po pojavi default-a,
- Godišnje prilikom re-odobrenja,
- Godišnje na temelju financijskih izvještaja,
- Radi promijenjenih okolnosti koje utječu na rejting.

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Strukture internih rejting sustava te veze između internih i vanjskih rejtinga (nastavak)

Rejting je potrebno ažurirati minimalno jednom godišnje iako se nije promijenio u odnosu na trenutno važeći rejting.

Dodijeljeni rejting direktno utječe na razinu odlučivanja, izdvajanje općih rezervi, određivanje cijene i u određenim slučajevima, maksimalni rok dospeljeća za pojedini proizvod te za postavljanje limita. Posljedično, korištenje rejting sustava utječe na cjelokupno upravljanje rizikom Banke.

U svrhu praćenja cjelokupnog životnog procesa rejting modela te izračuna parametara rizika, Banka je uspostavila sustav organizacije sa odjelima zaduženima za razvoj i validaciju modela, praćenje sustava i procesa, kontrolu kreditnog rizika, prikupljanje i pohranjivanje relevantnih podataka te uspostavu IT sistema.

Svi rejtinzi dizajnirani su tako da je vjerojatnost nastanka neispunjenja obveze („PD“) sljedeće rejting kategorije uvijek veća od PD-a prethodne kategorije uz istovremeno izbjegavanje velike koncentracije klijenata u pojedinoj rejting kategoriji.

Godišnja validacija se također provodi u okviru Erste Group Bank AG („EGB“) s čime se osigurava neovisnost validacije. Za inicijaciju razvoja modela te koordinaciju i analizu rezultata godišnje validacije korištenih modela zadužena je Direkcija za kvantitativna istraživanja („DKI“) unutar Sektora upravljanja rizicima. Ukoliko godišnja validacija ukaže na neadekvatnost nekog od modela, DKI isporučuje prijedlog za promjenom ili ponovnim razvojem. Banka također uspoređuje svoje rejting modele s rejtinzima vanjskih kreditnih institucija pri čemu se u slučaju postojanja vanjskog rejtinga isti može uzeti u obzir prilikom određivanja internog rejtinga.

Slika prikazuje mapiranje internih rejtinga i rejtinga vanjskih rejting agencija:

	Agencije	Grupa	
I n v e s t i c i j s k a	Aaa/AAA	1	Ekstremno jak
	Aa1/AA+	2	Vrlo jak
	Aa2/AA		
	Aa3/AA-		
	A1/A+	3	Jak
	A2/A		
	A3/A-		
	Baa1/BBB+	4a	Srednje visoka ocjena
	Baa2/BBB	4b	Srednja ocjena
	Baa3/BBB-	4c	Srednje niska ocjena
Š p e k u l j a t i v n a	Ba1/BB+	5a	Špekulativna
	Ba2/BB	5b	Visoko špekulativno
	Ba3/BB-	5c	Jako špekulativno
	B1/B+	6a	Osjetljivo
	B2/B	6b	Jako osjetljivo
	B3/B-	7	Posebna pozornost
	Caa1 ... CCC, CC	8	Ispod standarda
D E F A U L T	C	R1	Neizvjesnost naplate
	D	R2	90 dana
	D	R3	Reprogram
	D	R4	Gubitak
	D	R5	Bankrot

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Proces dodjele internih rejtinga

Proces dodjele internih rejtinga uključuje vrste izloženosti, definicije, metode i podatke za procjenu i validaciju PD-jeva i gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza („LGD“) i konverzijskih faktora („CCF“), uključujući pretpostavke korištene u procjeni navedenih parametara i opise materijalno značajnih odstupanja od definicija statusa defaulta.

Primjene internih procjena u druge svrhe osim za izračun izloženosti ponderiranih rizikom u skladu s dijelom III., glavom II., poglavljem 3. Uredbe

Banka iskorištava prednosti internih rejting sustava te primjenjuje rezultate istih u različitim područjima poslovanja u svrhu kvalitetnog upravljanja portfeljem Banke kako iz perspektive upravljanja rizicima tako i iz perspektive optimizacije portfelja, odnosno stvaranja konkurentne prednosti.

Rezultati rejting sustava se na razini Banke koriste prilikom određivanja sklonosti preuzimanja rizika, određivanja sustava limita na razini portfelja, ali i na individualnoj osnovi, određivanju cijena proizvoda i dr. Sklonost preuzimanju rizika postavlja granice i definira limite koji su važni za svakodnevno poslovanje Banke. Rezultati rejting sustava se primjenjuju u vidu indikatora definiranih unutar apetita za rizik, a koji se između ostalog odnose na rizikom ponderiranu aktivu, adekvatnost regulatornog kapitala, trošak rizika i dr. Poslovna strategija Banke ograničava mogućnost velike koncentracije i osigurava diverzificiranost portfelja, a što je uz uspostavljene razine odlučivanja i proces upravljanja rizikom već u fazi odobravanja plasmana dodatno kontrolirano limitima za pojedine segmente izloženosti. Navedeno se implementira kroz spomenutu sklonost preuzimanja rizika koja je definirana u obliku kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja, pritom uzimajući u obzir strategiju poslovanja Banke, likvidnost, rizike i planove kapitala. Sklonost preuzimanja rizika je bitan ulazni parametar u procesu planiranja te predstavlja dio strategije Banke u obliku limita, ciljanih vrijednosti i principa poslovanja. Maksimalni iznos plasmana je način na koji se provodi nadzor i upravljanje rizikom koji nose pojedini klijenti, odnosno grupe povezanih klijenata. Koncept maksimalnog iznosa plasmana se temelji na izračunatom maksimalnom iznosu plasmana („CMLL“) koji predstavlja apsolutnu gornju granicu za bilo koju izloženost prema pojedinom klijentu ili grupi povezanih osoba za Grupu, koji proizlazi iz kapaciteta Grupe da preuzme rizik te na operativnom limitu plasmana („OLL“) koji ne smije biti veći od CMLL-a/RbLL-a i treba održavati prevladavajuće standarde odobravanja plasmana, politiku i standarde upravljanja rizicima kao i apetit za preuzimanje rizika. Suština CMLL-a je osigurati da utjecaj neočekivanog ispunjavanja obveza klijenta s velikom izloženošću bude u zoni koja neće bitno negativno utjecati na solventnost. Kako bi se okvir za limite učinio osjetljivim na rizike, uveden je maksimalni iznos plasmana temeljen na rejtingu („RbLL“) u sklopu čega se računa limit plasmana za svaki pojedini rejting. Početna točka je CMLL za svaku klasu imovine, koji predstavlja RbLL za najbolju rejting kategoriju, dok se lošijim rejting kategorijama postepeno pridružuje sve niži limit.

Pojedine kategorije izloženosti, s naglaskom na kreditni rizik, prate se i kroz niz izvještaja. Sustav izvještavanja uključuje niz pokazatelja rizičnosti poslovanja u smislu kreditnog portfelja i strategije kao i specifične podatke vezane uz modele kao npr. kašnjenja po portfeljima i klijentima, izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, trošak ispravka vrijednosti, pokrivenost loših plasmana, distribucija klijenata/izloženosti po rejtinzima i industrijama, migracijske matrice, stopa stupanja u status neispunjavanja obveza, kretanje ostalih parametara rizika i dr.

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Interna procjena se koristi i tijekom provođenja testiranja otpornosti na stres kao efekt utjecaja stresnih scenarija na ključne parametre rizika.

Interna procjena se također koristi prilikom određivanja cijene proizvoda i praćenja profitabilnosti plasmana promatrajući maržu rizika po plasmanu uzimajući u obzir očekivani trošak rizika. Sustav praćenja profitabilnosti sučeljava zaradu na pojedinom klijentu s jedne strane te trošak izvora sredstava, trošak kapitala za pokriće rizika i trošak rizika s druge strane. Banka pri tome koristi parametre koje računa u sklopu IRB pristupa. Efekt migracija rejtinga se uzima u obzir kroz trošak rizika te se isto tako odražava i na promjenu EVA-e („Economic Value Added“).

Objašnjenje i pregled kontrolnih mehanizama rejting sustava, uključujući opis neovisnosti, odgovornosti i provjere rejting sustava

Interni rejting sustav Banke je implementiran u središnji operativni sustav te je automatiziran u najvećoj mogućoj mjeri s precizno definiranim pravilima za određivanje rejtinga klijenta ovisno o njegovim karakteristikama. Za održavanje, kontrolu i validaciju internog rejting sustava kao i implementaciju promjena i nadogradnju internog rejting sustava Banke odgovorne su organizacijske jedinice unutar Sektora upravljanja rizicima odnosno Kontrolne funkcije rizika, s jasno razdvojenim odgovornostima, a neovisne od prodajnih aktivnosti kao i operativnog donošenja odluka o pojedinom plasmanu.

Rejting središnjih država i središnjih banaka se izračunava u suradnji s EGB pri čemu se različito izračunava za razvijene industrijske zemlje u odnosu na zemlje u razvoju. Bodovanje sadrži osnovne pokazatelje i nekoliko podpokazatelja koji se uglavnom baziraju na rastu i razvoju nacionalne ekonomije i financijskoj stabilnosti države.

Rejting za Banke se, također u suradnji s EGB, izračunava na temelju kvantitativnih pokazatelja iz financijskih izvješća, dodatnih kvantitativnih faktora i nekoliko kriterija za rizik države u kojoj se nalazi financijska institucija dok se rejting za jedinice lokalne uprave i samouprave izračunava na temelju kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja što podrazumijeva odabrane financijske podatke iz financijskih izvještaja te „soft facts“ podatke o klijentu.

Rejting za trgovačka društva se izračunava temeljem odabranih financijskih podataka i „soft facts“ informacija o klijentu, dok se za male i srednje poduzetnike dodatno, osim odabranih financijskih podataka i „soft facts“ informacija, u izračun rejtinga uzima u obzir i ponašanje klijenta po svim aktivnim računima koje klijent ima u Banci, a to ima veći utjecaj na konačni rejting za tvrtke s manjim prihodima i manji utjecaj za tvrtke s većim prihodima. U izračun rejtinga za specijalizirano financiranje uključuju se posebne okolnosti i rizični profil kredita kojim se financira specijalni projekt.

Rejting za stanovništvo se bazira na bodovanju kreditne sposobnosti klijenta na temelju odabranih socio-demografskih i financijskih podataka. Pri tome se rejting ažurira nakon obrade svakog novog kreditnog zahtjeva klijenta na osnovi najnovijih podataka o tom klijentu (tzv. Application scoring), a isto tako i na osnovu ponašanja klijenta po svim aktivnim računima koje klijent ima u banci (tzv. Behavioural scoring). Konačni rejting klijenta dobije se kao vremenski ponderiran prosjek rezultata iz Application i Behavioural scoring-a, gdje Application scoring postaje sve manje utjecajan na konačni rejting prolaskom vremena.

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Opis faktora koji su utjecali na ostvarene gubitke tijekom prethodnog razdoblja

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (h) UREDBE

Poboljšanje makroekonomske situacije u Hrvatskoj u usporedbi s prethodnim razdobljem odražava se i na strukturu portfelja Grupe te su zabilježena poboljšanja distribucije portfelja, smanjenje stope statusa neispunjavanja obveza te pad prosječne stope vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza. Stope statusa neispunjavanja obveza u segmentu gospodarstva te segmentu malih i srednjih poduzeća bilježe značajan pad u odnosu na prethodno razdoblje i nalaze se ispod razine višegodišnjeg prosjeka. U segmentu građanstva zabilježen je blagi pad stope statusa neispunjavanja obveza čime se nalazi na granici s višegodišnjim prosjekom. Na cjelokupnom portfelju zabilježen je značajan pad stope djelomično nadoknadivih ili potpuno nenadoknadivih plasmana, ne samo kao posljedica poboljšanih gospodarskih kretanja već i kao posljedica optimizacije portfelja.

U skladu s planom razina pokrivenosti loših plasmana raste za 5% u odnosu na prethodnu godinu te se i dalje nalazi na komfornoj razini iznad 100%.

Procjene institucije u usporedbi s ostvarenim vrijednostima tijekom dužeg razdoblja

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (i) UREDBE

Banka jednom godišnje procjenjuje, odnosno uspoređuje procijenjene gubitke (rezervacije) sa stvarnim gubicima za pojedine kategorije izloženosti unutar tzv. back-testing analize. Back-testing predstavlja testiranje prethodnih procjena iznosa gubitaka nastalih zbog izloženosti kreditnom riziku na osnovi povijesnih podataka o gubicima. Back-testingom rezervacija ispituje se adekvatnost izdvojenih rezervacija te se pruža uvid u nedostatke, ograničenja i druge probleme koji mogu dovesti do pogrešnog ili neadekvatnog izračuna rezervacija. Prema tome, back-testing proces na temelju pronađenih nedostataka služi kao smjernica potencijalnih poboljšanja trenutne metodologije i naknadne provedbe predloženih poboljšanja.

Banka provodi back-testing za sve vrste rezervacija: posebne rezervacije izdvojene na pojedinačnoj osnovi, posebne rezervacije izdvojene na skupnoj osnovi i portfolio rezerve.

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Sažeti prikaz procjene gubitaka i usporedba s ostvarenim gubicima po kategorijama izloženosti prikazana je u nastavku:

Kategorije izloženosti	Gubici na dan 31.prosinca 2016.		Gubici na dan 31.prosinca 2015.	
	Očekivani gubitak (EL)	Ostvareni gubitak	Očekivani gubitak (EL)	Ostvareni gubitak
	u milijunima HRK	u milijunima HRK	u milijunima HRK	u milijunima HRK
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	9	4	9	4
Izloženosti prema institucijama	4	1	1	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.431	2.009	2.340	2.834
Izloženosti prema stanovništvu	1.119	1.116	1.530	1.523
od čega izloženosti prema MSP	157	159	229	214
Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	480	420	672	598
Ostale izloženosti prema stanovništvu	482	537	858	925
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	3	-	5	-
Ostala imovina	-	-	-	-
UKUPNO	2.566	3.130	3.885	4.362

Područje primjene i upotreba vanjskih ocjena rizičnosti

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 444 (a)-(d) UREDBE

Banka općenito koristi IRB pristup za određivanje minimalnih kapitalnih zahtjeva prema Basel III regulativi. Standardizirani pristup („STD“) se primjenjuje za određene klase klijenata i poslovne linije za koje je Banka Rješenjem HNB-a (Br. ERODB-1-020/11-ŽJ-ŽR) dobila odobrenje za primjenu trajnog izuzeća od primjene IRB pristupa. Nadalje, pojedine pravne odredbe za određene poslovne segmente mogu uzrokovati primjenu STD pristupa.

Vanjske ocjene rizika se djelomično koriste kod nekih klasa imovine za izračun rizikom ponderirane aktive (RWA) u STD pristupu. Ako je dostupna vanjska ocjena rizika druge ugovorne strane, ponder rizika (RW) se mora odrediti prema Opciji 2². U suprotnom se RW određuje prema Opciji 1.

Koriste se sljedeće vanjske ocjene rizika:

OECD vanjska ocjena države

OECD vanjska ocjena države se primjenjuje za sljedeće klase izloženosti:

- Središnje države i središnje banke,
- Institucije gdje se primjenjuje Opcija 1 za izloženosti prema institucijama za domicilnu državu (određivanje RW prema pristupu za središnju državu domicilne države u skladu s člankom 121. točkom 1. Uredbe). U takvim slučajevima, ocjena rizika se dodjeljuje ovisno o kreditnoj sposobnosti domicilne države druge ugovorne strane.

² U STD pristupu postoje 2 načina dodjeljivanja RW prema institucijama:

Opcija 1, u kojoj se RW dodjeljuje tako da se uzima za jednu kategoriju lošiji RW od onoga kojeg dobije država u kojoj se institucija nalazi (u skladu s čl. 121. Uredbe).

Opcija 2, u kojoj se RW bazira na vanjskoj ocjeni rizika same institucije (u skladu s čl. 120. Uredbe).

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Standard & Poor's ocjena rizika

Vanjske ocjene rizika izdane od Standard & Poor's („S&P“) rejting agencije koriste se na određenom dijelu portfelja Banke. Preciznije, S&P vanjske ocjene rizika izdavatelja vrijednosnih papira se koriste za određivanje prihvatljivosti financijskog kolaterala (obveznica) i za izračun umanjenja vrijednosti za volatilnost u skladu s člankom 244 točkom 1 Uredbe. Ako je izdavatelj vrijednosnog papira u isto vrijeme i dužnik čija je izloženost podložna STD pristupu i ako je ocjena rizika dostupna i od S&P i od OECD, tada se lošija ocjena uzima u obzir.

Mapiranje ocjena rizika na stupnjeve kreditne kvalitete primjenjuje se na sljedeći način:

Standard & Poors	OECD ocjena rizika države	Stupanj kreditne kvalitete
AAA do AA-	0 do 1	1
A+ do A-	2	2
BBB+ do BBB-	3	3
BB+ do BB-	4 do 5	4
B+ do B-	6	5
CCC+ i niže	7	6

Mapiranje pondera rizika u ovisnosti o stupnju kreditne kvalitete i klase izloženosti:

CQS	Centralne države i centralne banke	Institucije (Opcija 1)	Institucije (Opcija 2) dugoročno	Institucije (Opcija 2) kratkoročno	Trgovačka društva
1	0%	20%	20%	20%	20%
2	20%	50%	50%	20%	50%
3	50%	100%	50%	20%	100%
4	100%	100%	100%	50%	100%
5	100%	100%	100%	50%	150%
6	150%	150%	150%	150%	150%

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Iznosi izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 444 (e) UREDBE

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	5.946	5.945
4	100	1.235	1.223
7	250	219	219
UKUPNO		7.400	7.387

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
2	20	368	362
3	50	11	11
4	100	691	683
UKUPNO		1.070	1.056

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	26	25
2	20	327	324
4	100	3.328	88
UKUPNO		3.681	437

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
2	20	130	130
3	50	-	-
4	100	113	116
UKUPNO		243	246

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
2	35	24	24
3	50	224	224
4	100	5.857	4.396
6	150	24	20
UKUPNO		6.129	4.664

Kategorija izloženosti: Izloženosti prema stanovništvu (uključujući MSP)

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
2	35	468	468
3	50	26	26
	75	4.651	3.655
4	100	52	52
6	150	69	69
UKUPNO		5.266	4.270

Kategorija izloženosti: Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
4	100	138	138
UKUPNO		138	138

Kategorija izloženosti: Izloženosti po vlasničkim ulaganjima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
4	100	6	6
UKUPNO		6	6

Kategorija izloženosti: Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	114	129
4	100	780	780
UKUPNO		894	909

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Iznosi izloženosti po kategorijama izloženosti (prema FIRB ili AIRB pristupu)

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (d) UREDBE

Kategorije izloženosti	Iznosi izloženosti prema FIRB pristupu	Iznosi izloženosti prema AIRB pristupu
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	13.005	-
Izloženosti prema institucijama	2.710	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	19.789	-
Izloženosti prema stanovništvu	-	16.852
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	203	-
Sekuritizacijske pozicije	-	-
Ostala imovina	-	-
UKUPNO	35.707	16.852

Izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja

Kategorije izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja	Ponderi rizika	Iznosi izloženosti	Iznosi izloženosti ponderirani kreditnim rizikom
Preostali rok do dospjeća jednak ili duži od 2,5 godine		2.568	1.483
Kategorija 1	70%	291	181
Kategorija 2	90%	926	749
Kategorija 3	115%	318	346
Kategorija 4	250%	89	207
Kategorija 5	0%	944	-

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

FIRB pristup – Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (e) i (j) UREDBE

Stupanj kreditne kvalitete	Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama			
	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %
1	0,00	537	45	-
2	0,01	215	45	9,55
3	0,02	933	45	12,23
4	-	-	-	-
5	-	-	-	-
6	-	-	-	-
7	0,10	14.776	45	30,82
8	-	-	-	-
9	1,24	449	45	105,39
10	-	-	-	-
11	-	-	-	-
12	-	-	-	-
13	-	-	-	-
Status neispunjenja obveza	-	-	-	-
UKUPNO	-	16.910	-	-

FIRB pristup – Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Izloženosti prema institucijama			
	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %
1	-	-	-	-
2	0,05	1	45	29,30
3	0,14	2.537	14	1,84
4	0,17	49	45	56,99
5	0,20	9	45	62,71
6	0,29	29	45	75,02
7	0,40	22	45	80,53
8	0,60	1	45	103,96
9	0,98	2	45	97,25
10	1,83	86	11	28,71
11	3,96	1	45	147,49
12	10,24	1	45	206,48
13	29,00	4	45	286,25
Status neispunjenja obveza	-	-	-	-
UKUPNO	-	2.742	-	-

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

FIRB pristup – Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Trgovačka društva – ostali bez vlastitih procjena LGD-a ili konverzijskih faktora				Trgovačka društva – MSP-ovi bez vlastitih procjena LGD-a ili konverzijskih faktora				Trgovačka društva - ukupno (bez specijaliziranog financiranja)				Trgovačka društva – specijalizirano financiranje bez vlastitih procjena LGD-a ili konverzijskih faktora			
	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %
1	0,51	1.032	11	12,56	0,51	248	41	47,63	0,51	1.280	17	19,36	0,80	260	50	69,76
2	0,72	29	39	71,48	0,72	380	41	58,84	0,72	409	41	59,73	1,60	849	50	88,21
3	1,04	64	44	110,53	1,13	631	40	67,03	1,12	695	40	71,05	5,60	308	50	112,10
4	1,17	369	43	96,99	1,17	738	41	68,34	1,17	1.107	42	77,88	16,00	89	50	233,12
5	1,90	619	44	118,32	1,90	1.163	40	77,55	1,90	1.782	41	91,72	-	-	-	-
6	2,71	468	44	130,36	2,72	1.263	40	87,48	2,72	1.731	41	99,08	-	-	-	-
7	4,10	232	43	141,56	4,11	917	39	93,53	4,11	1.149	40	103,24	-	-	-	-
8	6,47	418	35	135,91	6,47	649	40	115,56	6,47	1.067	38	123,53	-	-	-	-
9	8,90	283	42	179,52	8,88	510	39	139,61	8,89	793	40	153,85	-	-	-	-
10	9,77	153	35	97,10	9,78	235	39	124,20	9,78	388	37	113,54	-	-	-	-
11	10,43	129	43	200,21	10,39	177	34	113,07	10,41	306	38	149,71	-	-	-	-
12	15,79	7	30	158,71	15,79	397	40	182,52	15,79	404	40	182,11	-	-	-	-
13	22,13	154	36	203,90	22,45	202	39	162,17	22,31	356	38	180,25	-	-	-	-
Status neispunjenja obveza	100,00	222	44	0,00	99,98	1.531	42	0,00	99,98	1.753	42	0,00	100,00	945	50	-
UKUPNO	-	4.179	-	-	-	9.041	-	-	-	13.220	-	-	-	2.451	-	-

4.1. PRIMJENA IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK (nastavak)**AIRB pristup – Izloženosti prema stanovništvu**

Stupanj kreditne kvalitete	Stanovništvo – izloženosti osigurane nekretninama MSP-ova				Stanovništvo – ostalo, MSP				MSP UKUPNO			
	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %
1	0,97	5	43	42,72	0,97	4	52	42,54	0,97	9	47,24	42,65
2	1,15	31	34	38,88	1,15	30	41	35,45	1,15	61	37,49	37,19
3	1,54	58	35	46,97	1,57	64	38	37,50	1,55	122	36,77	41,99
4	2,20	45	35	58,58	2,19	51	40	42,88	2,19	96	37,69	50,24
5	3,17	68	35	74,92	3,17	92	39	45,22	3,17	160	37,33	57,81
6	4,65	72	35	91,64	4,65	85	42	49,90	4,65	157	38,83	69,04
7	7,13	53	35	112,11	7,04	63	42	52,56	7,08	116	38,85	79,87
8	10,76	24	34	131,92	10,71	51	41	57,15	10,73	75	38,26	81,47
9	18,24	3	34	150,23	19,26	6	41	73,46	18,92	9	38,78	100,70
10	29,99	15	33	151,61	30,33	16	37	85,75	30,16	31	34,57	117,27
Status neispunjenja obveza	100,00	107	35	21,09	100,00	76	44	28,81	100,00	183	38,75	24,30
UKUPNO	-	481	-	-	-	538	-	-	-	1.019	-	-

Stupanj kreditne kvalitete	Stanovništvo – izloženosti osigurane nekretninama osoba koje nisu MSP-ovi				Stanovništvo – ostalo, osobe koje nisu MSP-ovi				Stanovništvo koje nije MSP - UKUPNO			
	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %	PD	EAD	Ø LGD u %	Ø ponder rizika u %
1	0,13	957	26	5,55	0,13	279	39	12,64	0,13	1.236	28,99	9,24
2	0,19	1.437	27	9,64	0,19	906	38	15,53	0,19	2.343	30,94	12,60
3	0,29	1.434	27	17,41	0,29	2.088	38	21,00	0,29	3.522	33,70	18,60
4	0,61	666	30	31,43	0,61	2.218	38	32,46	0,61	2.884	36,13	31,45
5	1,60	403	29	48,31	1,60	1.384	38	48,75	1,60	1.787	35,86	49,42
6	2,23	172	29	52,14	2,23	667	37	52,42	2,23	839	35,70	54,89
7	9,01	159	29	62,00	9,01	380	38	65,14	9,01	539	35,31	86,03
8	23,55	149	29	90,79	23,55	336	37	93,81	23,55	485	34,81	119,90
Status neispunjenja obveza	100,00	657	29	59,56	100,00	831	38	80,02	100,00	1.488	34,38	63,52
UKUPNO	-	6.034	-	-	-	9.089	-	-	-	15.123	-	-

5. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (a) i (b) UREDBE

Potraživanja koja proizlaze iz ugovornog odnosa, a koje dužnik nije podmirio u ugovorenom roku smatraju se dospjelim nenaplaćenim potraživanjima Banke. "Dospjelo" podrazumijeva iznos glavnice, kamate i ostalih potraživanja koji druga ugovorna strana nije podmirila na ugovoreni datum dospijeca.

Umanjenje vrijednosti plasmana (ispravak vrijednosti) provodi se za plasmane:

- za koje postoje dokazi o gubicima koji proizlaze iz kreditnog rizika, na pojedinačnoj osnovi
- za koje nisu identificirani gubici na pojedinačnoj osnovi te se za ove plasmane umanjenje vrijednosti provodi na skupnoj osnovi (portfolio rezerve).

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa te se priznaje u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem je utvrđen. Umanjenje vrijednosti financijske imovine se provodi ako je nadoknadiivi iznos tj. sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova financijske imovine diskontiranih „originalnom“ efektivnom kamatnom stopom te imovine, manji od njene knjigovodstvene vrijednosti.

Ključni principi i standardi za izdvajanje rezervacije za kreditne rizike u Banci prate pravila Hrvatske narodne banke („HNB“), Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) te su detaljno propisani internim politikama. Banka, u skladu s regulatornim i računovodstvenim standardima, procjenjuje potrebu te izdvaja rezervacije za kreditne rizike i očekivane gubitke. Pri tome se rezervacije računaju:

- za financijsku imovinu mjerenu amortiziranim troškom (kredit i potraživanja, financijska imovina koja se drži do dospijeca) u skladu s MRS 39 te,
- za izvanbilančne obveze (garancije/jamstva, izvanbilančne kreditne obveze) u skladu s MRS 37.

Proces izdvajanja rezervacija za kreditne gubitke uključuje identifikaciju statusa neispunjenja obveza na razini klijenta i potrebe za umanjenjem vrijednosti te načina procjene (pojedinačno ili skupno). Pri tome se pod razinom klijenta podrazumijeva klasifikacija svih klijentovih izloženosti kao status neispunjenja obveza ukoliko je barem jedna od klijentovih izloženosti klasificirana u status neispunjenja obveza.

Tijekom procesa, Banka razlikuje:

- rezervacije za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi koji se izdvajaju na plasmane klijenata koji se nalaze u statusu neispunjenja obveza (default) te na čijim plasmanima je utvrđena potreba za umanjenjem vrijednosti (posebne rezerve) te,
- rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi (rezervacije za nastali, ali neprijavljeni gubitak eng. Incurred but not reported Loss „IBNR“; portfolio rezerve) koje se izdvajaju na plasmane klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza (defaultu) te kod kojih nije utvrđena potreba za umanjenjem vrijednosti na pojedinačnoj osnovi ili pak za izloženosti klijenata koji se nalaze u statusu neispunjenja obveza (defaultu), ali je kvantitativnim testom umanjenja dokazano kako umanjenje vrijednosti na pojedinom plasmanu nije potrebno provesti.

Za izračun rezervacija za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi koristi se metoda diskontiranja novčanih tokova što znači da razlika između knjigovodstvene vrijednosti i neto sadašnje vrijednosti („NPV“) očekivanih novčanih tokova dovodi do potrebe za umanjenjem vrijednosti te određuje razinu potrebnog rezerviranja. Kao očekivani novčani tokovi, u obzir se uzimaju sve procijenjene uplate kako i procijenjeni priljevi od kolaterala te troškovi prodaje i realizacije kolaterala.

5. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Izračun rezervacija za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi (posebnih rezervacija) se provodi na pojedinačnoj osnovi (za plasmane pojedinačno značajnim klijentima) ili zasnovano na pravilima (za homogene skupine izloženosti sličnog kreditnog rizika).

U slučaju pojedinačno značajnih klijenata, očekivani novčani tokovi se procjenjuju pojedinačno od strane ovlaštenika u Sektoru naplate i upravljanja lošim plasmanima i Sektoru upravljanja kreditnim rizikom. Klijent se smatra pojedinačno značajnim ako je ukupna izloženost definirana kao suma svih bilančnih i izvanbilančnih izloženosti viša od praga materijalnosti propisanog internim aktima, a poštujući propise Hrvatske Narodne Banke. U protivnom, smatra se da klijent nije pojedinačno značajan te se za njega primjenjuje pristup izračuna rezervacija zasnovan na pravilima (eng. Rule-based). Sukladno tom pristupu, rezerve za identificirane gubitke na pojedinačnoj osnovi se izdvajaju kao umnožak knjigovodstvene vrijednosti te gubitka u slučaju statusa neispunjenja obveza gdje LGD reflektira vrijeme provedeno u statusu neispunjenja obveza te status u procesu naplate.

Rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju na izloženosti klijenata koji nisu u statusu neispunjenja obveza ili status neispunjenja obveza još nije identificiran. Iznos rezervacija na skupnoj osnovi ovisi o knjigovodstvenoj vrijednosti, vjerojatnosti defaulta, gubitku u slučaju defaulta te periodu identifikacije gubitka (eng. Loss Identification Period „LIP“). LIP se redovito ispituje te se back-testing LIP parametra provodi u obliku nezavisne rekalkulacije parametra u skladu s Grupnom metodologijom. Trenutno se koristi LIP jednak 1.

Prema Grupnim principima, za izračun portfolio rezervacija koristi se jednogodišnji tzv. „through the cycle“ PD-evi. Ukoliko PD za kategoriju klijenta nije dovoljno specifičan za klijenta, Banka može koristiti drugu procjenu ili granularniji PD koji preciznije odražava stopu default-a.

Rezervacije za identificirane gubitke na skupnoj osnovi se izračunavaju preko modela očekivanog gubitka (Expected Loss; EL) koristeći povijesne podatke Banke ili Grupe o vjerojatnosti defaulta po rejtingu, uz izračunati gubitak u slučaju statusa neispunjavanja obveza po vrstama proizvoda za fizičke osobe i LGD koji ovisi o razini kolateraliziranosti klijenta za pojedine rejting metode te pretpostavljen LGD od 45% za sve ostale klijente.

5. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po djelatnostima

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (g) UREDBE

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi plasmana	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
Energetika i vodoopskrba	26	10	1	-	9	-	-	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5	2	1	1	2	1	-	-
Građevinarstvo	655	490	55	540	681	16	5	2
Hoteli i restorani	564	356	107	142	483	2	-	-
Informacije i komunikacije	69	25	(3)	1	13	-	-	-
Javna uprava i obrana	-	-	-	-	7	-	-	-
Obrazovanje	1	1	-	1	1	-	-	-
Ostale uslužne djelatnosti	142	80	(38)	21	151	2	-	(1)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	80	51	12	43	84	1	-	-
Poslovanje s nekretninama i ostale poslovne usluge	224	166	55	24	267	-	-	-
Prerađivačka industrija	514	369	108	264	397	25	9	5
Prijevoz i veze	65	44	9	14	48	6	2	2
Rudarstvo i vađenje	34	21	11	-	39	8	3	3
Stanovništvo	1.972	1.220	(88)	400	1.081	14	6	2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	254	170	45	33	275	3	-	-
Trgovina	525	372	94	330	446	16	2	2
Umjetnost, zabava i rekreacija	14	7	3	19	14	1	-	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	5	5	(2)	5	1	-	-	-
UKUPNO	5.149	3.389	370	1.838	3.999	95	27	15

5. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (h) UREDBE

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi plasmana	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
HRVATSKA	4.980	3.254	397	1.825	3.945	95	27	15
Bjelovarsko-bilogorska	184	122	18	44	161	3	-	-
Brodsko-posavska	53	39	1	10	44	-	-	-
Dubrovačko-neretvanska	140	82	7	22	125	1	-	-
Grad Zagreb	1.839	1.191	147	719	1.429	29	7	1
Istarska	553	381	86	50	527	24	10	9
Karlovačka	83	61	2	18	65	1	-	-
Koprivničko-križevačka	100	73	6	47	90	1	-	-
Krapinsko-zagorska	73	48	-	16	48	1	-	-
Ličko-senjska	43	29	-	12	30	-	-	-
Međimurska	94	54	-	16	73	1	-	-
Osječko-baranjska	142	93	9	101	95	5	1	-
Požeško-slavonska	25	17	1	8	17	-	-	-
Primorsko-goranska	406	250	73	161	299	4	1	-
Sisačko-moslavačka	80	56	7	63	65	1	-	-
Splitsko-dalmatinska	320	200	36	244	234	13	6	5
Šibensko-kninska	82	45	2	12	61	1	-	-
Varaždinska	126	73	3	55	86	1	-	-
Virovitičko-podravska	33	23	-	12	26	-	-	-
Vukovarsko-srijemska	82	53	3	23	61	1	-	-
Zadarska	153	93	(24)	38	131	4	1	1
Zagrebačka	369	271	20	154	278	4	1	(1)
OSTALE EUROPSKE ZEMLJE	157	129	(30)	13	47	-	-	-
OSTALE ZEMLJE	-	-	-	-	1	-	-	-
SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE	5	2	2	-	6	-	-	-
ZEMLJE EUROPSKE UNIJE	7	4	1	-	-	-	-	-
UKUPNO	5.149	3.389	370	1.838	3.999	95	27	15

5. ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 442 (i) UREDBE

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanj enje
vrijednosti

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Prihodi od naplate plasmana otpisanih u protekl im godinama	Završno stanje
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	4.857	1.431	(38)	1.023	1.838	24	3.389
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	12	104	1	90	-	-	27
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	471	735	1	714	-	-	493
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	102	193	1	162	-	-	134

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 452 (g) UREDBE

Ispravci vrijednosti i rezervacije u izvještajnom razdoblju za IRB pristup

Kategorije izloženosti	Ispravci vrijednosti i rezervacije 31. prosinca 2016.	Ispravci vrijednosti i rezervacije 31. prosinca 2015.	Promjena u ispravcima vrijednosti i rezervacijama u%
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	4	4	0%
Izloženosti prema institucijama	1	1	0%
Izloženosti prema trgovačkim društvima	2.009	2.834	(29%)
Izloženosti prema stanovništvu	1.116	1.523	(27%)
Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	420	598	(29%)
Ostale izloženosti prema stanovništvu	696	925	(25%)
od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	159	214	(26%)
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	-	-	-
Sekuritizacijske pozicije	-	-	-
Ostala imovina	-	-	-
UKUPNO	3.130	4.362	(28%)

6. OMJER FINACIJSKE POLUGE

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 451 UREDBE

Omjer financijske poluge je omjer između osnovnog kapitala i mjere izloženosti prema Članku 429 Uredbe. Mjera izloženosti predstavlja zbroj neponderiranih bilančnih i izvanbilančnih pozicija uzimajući u obzir vrednovanja i ispravke vrijednosti za kreditni rizik kako je definirano Uredbom.

Na dan 31. prosinca 2016. godine omjer financijske poluge za Grupu iznosi 10,2%. Izračun se temelji na Delegiranoj Uredbi Komisije (EU) 2015/62 od 10. listopada 2014. godine, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 17. siječnja 2015. godine. Kao takav, omjer se izračunava prema vrijednostima na kraju perioda, na dan 31. prosinca 2016. godine pri čemu se osnovni kapital izračunava na temelju potpuno usklađenih definicija prema Baselu III, odnosno nisu uključene prijelazne odredbe.

Pregled izloženosti te usklada na stavke izvještaja o financijskom položaju

U slijedećoj tablici prikazana su usklađenja izvještaja o financijskom položaju Grupe u skladu s MSFI prema ukupnoj mjeri izloženosti za potrebe financijske poluge:

	u milijunima HRK
Ukupna imovina prema objavljenim financijskim izvještajima	65.604
Usklađenje za subjekte koji su konsolidirani za računovodstvene potrebe, ali su izvan opsega regulatorne konsolidacije	(29)
(Usklađenje za fiducijarnu imovinu priznatu u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom, ali isključenu iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429. stavkom 13. Uredbe (EU) br. 575/2013)	-
Usklađenje za izvedene financijske instrumente	77
Usklađenje za transakcije financiranja vrijednosnih papira	354
Usklađenje za izvanbilančne stavke (odnosno konverzija izvanbilančnih izloženosti u istovjetne iznose kredita)	3.812
(Usklađenje za unutargrupne izloženosti isključene iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 575/2013)	-
(Usklađenje za izloženosti isključene iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429. stavkom 14. Uredbe (EU) br. 575/2013)	-
Ostala usklađenja	(718)
Mjera ukupne izloženosti omjera financijske poluge	69.100

Slijedeća tablica pruža pregled ukupne mjere izloženosti na njegove sastavne dijelove kao i izračun omjera financijske poluge na kraju perioda za 31. prosinca 2016. godine.

Tablica je u skladu sa zahtjevima Tehničkih standarda (EBA/ITS/2014/04rev1) izdanih od EBA od 15. lipnja 2015. godine. Redovi koji nisu relevantni za Grupu nisu prikazani; numeriranje u tablicama nije uzastopno.

6. OMJER FINACIJSKE POLUGE (NASTAVAK)

		u milijunima HRK
Bilančne stavke izloženosti (isključujući izvedenice i transakcije financiranja vrijednosnim papirima-SFT)		
1.	Bilančne stavke (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiducijarnu imovinu, ali uključujući kolaterale)	63.201
2.	(Iznosi imovine koja je odbijena pri utvrđivanju osnovnog kapitala)	(392)
3.	Ukupne bilančne izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiducijarnu imovinu) (zbroj redaka 1 i 2)	62.809
Izloženosti izvedenica		
4.	Trošak zamjene povezan sa svim transakcijama s izvedenicama (odnosno umanjeno za priznate novčane varijacijske marže)	73
5.	Iznos faktora uvećanja za potencijalnu buduću izloženost primjenjivu na sve transakcije s izvedenicama (metoda tržišne vrijednosti)	77
6.	Ukupne izloženosti izvedenica (zbroj redaka 4 i 5)	150
Izloženost transakcija financiranja vrijednosnim papirima		
7.	Bruto vrijednost imovine iz transakcije financiranja vrijednosnih papira (bez priznavanja netiranja), nakon usklađenja za transakcije koje se evidentiraju na datum trgovanja	2.152
8.	Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane za imovinu uključenu u transakciju financiranja vrijednosnih papira	177
9.	Ukupne izloženosti transakcija financiranja vrijednosnih papira (zbroj redaka 7 i 8)	2.329
Ostale izvanbilančne izloženosti		
10.	Izloženosti izvanbilančnih stavki na bruto zamišljeni iznos	13.002
11.	Usklađenja za pretvorbu na iznose jednake kreditu	(9.190)
12.	Ukupna izloženost izvanbilančnih stavki (zbroj redaka 10 i 11)	3.812
Kapital i ukupne izloženosti		
13.	Osnovni kapital	7.045
14.	Ukupne izloženosti (zbroj redaka 3, 6, 9, 12)	69.100
Omjer financijske poluge		
15.	Omjer financijske poluge	10,20%

Upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge

Omjer financijske poluge je temeljna rizična mjera uključena u Grupni RAS. Omjer financijske poluge planira se kao dio godišnjeg plana i predviđanja. Kao mjera RAS-a, razvoj Grupnog omjera financijske poluge redovito se prati od strane Uprave i izvještava se u Grupnom odjelu rizika.

Čimbenici koji su utjecali na omjer izloženost financijske poluge

Iznos izloženosti financijske poluge u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu se smanjio za 1% na 69.100 milijuna HRK. Promjena je najvećim dijelom rezultat smanjenja bilančne kreditne izloženosti.

6. OMJER FINANCIJSKE POLUGE (NASTAVAK)

Podjela izloženosti bilančnih stavki (isključujući izvedenice i SFT)

		u milijunima HRK
EU-1.	Ukupna izloženost bilančnih stavki (isključujući izvedenice i SFT), od kojih:	65.530
EU-2.	Izloženosti knjige trgovanja	2.329
EU-3.	Izloženosti knjiga Banke, od kojih:	63.201
EU-4.	Pokrivene obveznice	-
EU-5.	Izloženosti tretirane kao izloženosti država	20.306
EU-6.	Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) samoupravi, multilateralnim razvojnim bankama, međunarodnim organizacijama i javnim trgovačkim društvima koji nisu tretirani kao države	4.427
EU-7.	Institucije	804
EU-8.	Osigurano hipotekom na nepokretnu imovinu (nekretninama)	6.826
EU-9.	Izloženosti prema stanovništvu	12.146
EU-10.	Trgovačka društva	14.600
EU-11.	Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	166
EU-12.	Ostale izloženosti (npr. na osnovi vlasničkih ulaganja, sekturitizacija te ostala imovina koja proizlazi iz nekreditnih obveza)	3.926

7. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 445 UREDBE

Tržišni rizici predstavljaju potencijalne učinke koje vanjski utjecaji imaju na vrijednost imovine, obveza i izvanbilančne pozicije Banke, a uzrokuju ga promjene cijena odnosno kretanja na financijskim tržištima i kao takav u sebi sadrži:

- Kamatni rizik,
- Valutni rizik,
- Rizik ulaganja u vrijednosne papire.

Mjerenje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima te uspostavljanje limita izloženosti definirani su internim aktima, politikama i pravilnicima Sektora upravljanja rizicima. Mjerenje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima provodi se kroz sustav limita VaR, kao i kroz sustav limita osjetljivosti (PVBP, FX Delta i Stop Loss).

Za potrebe kapitalnih zahtjeva Banka koristi standardizirani pristup.

Rizičnost vrijednosti

Rizičnost vrijednosti („VaR“) je pokazatelj kojim se mjeri potencijalni maksimalni gubitak iz portfelja u određenom razdoblju zbog promjene cijena njegovih dijelova, a na osnovi podataka iz prošlosti. Osnovna ideja povijesne metode ovog modela je uzimanje u obzir trenutnog portfelja te ponovo ocjenjivanje njegove tržišne vrijednosti na osnovu tržišnih cijena iz prethodnog perioda. VaR izračunava maksimalni gubitak uz zadanu razinu pouzdanosti koji Banka može pretrpjeti u zadanom vremenskom roku.

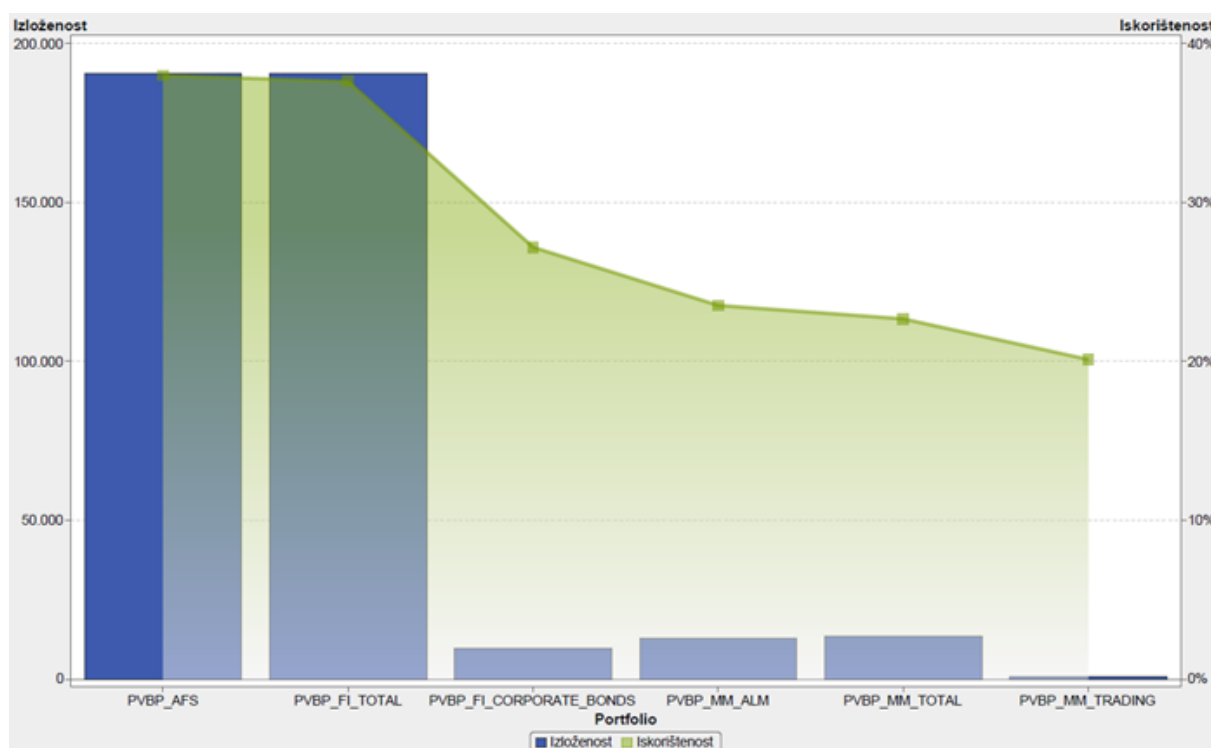
U skladu sa strukturom VaR limita, na razini pouzdanosti od 99% dnevni VaR limiti uspostavljeni su na ukupnu knjigu trgovanja kao i pojedinačne limite na novčano tržište, poslove sa vrijednosnicama fiksnog prinosa, poslove sa stranim valutama i udjele. Također su uspostavljeni i VaR limiti na korporativne vrijednosnice s fiksnim prinosom, novčano tržište u knjizi banke, novčano tržište u knjizi trgovanja i vrijednosnice s fiksnim prinosom u knjizi banke i u knjizi trgovanja. Iskorištenost limita prati se dnevno.

VaR limiti i iskorištenost po portfeljima	Limit (HRK)	Izloženost	Najviša	Najniža
Knjiga banke – vrijednosnice s fiksnim prinosom	31	10	18	5
Korporativne vrijednosnice s fiksnim prinosom	1	-	-	-
Novčano tržište knjige banke	3	1	9	1

7. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU (NASTAVAK)

Price Value of a Basis Point („PVBP“) je mjera osjetljivosti promjene vrijednosti portfelja prouzročenog povećanjem krivulja kamatnih prinosa za 1 bazni poen.

U svrhu kontrole knjige trgovanja te određenih pozicija u knjizi banke uspostavljeni su PVBP limiti, zasebno za novčano tržište te za tržište vrijednosnica sa fiksnim prinosom. Nadalje, u smislu kontrole službi u Sektoru financijskih tržišta uvedeni su i PVBP limiti po službama; Služba za tržište vrijednosnica s fiksnim prinosom, Služba za novčano tržište i Služba za tržište stranim valutama. Također su uvedeni i PVBP limiti na korporativne vrijednosnice s fiksnim prinosom.

Slika: Osjetljivost na promjene kamatnih stopa 1bp

FX Delta mjeri osjetljivost cijena i prikazuje raspon izloženost (spot plus delta pozicija za opcije) valutnom riziku. U skladu s tim Banka je implementirala FX Delta limite za sve značajnije valute pojedinačno kao i za ukupnu deviznu poziciju Banke.

Stop Loss kalkulacija pokazuje maksimalni gubitak kojeg Banka po pojedinačnim portfeljima može tolerirati na mjesečnoj te na godišnjoj razini. Banka u tom kontekstu ima uspostavljene mjesečne i godišnje Stop Loss limite pojedinačno za novčano tržište, tržište vrijednosnica s fiksnim prinosom i za poslove sa stranim valutama.

7. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU (NASTAVAK)

Simulacija neto kamatnih prihoda

Simulacija neto kamatnih prihoda za 2017. godinu pokazuje da će u slučaju rasta kamatnih stopa za 1% doći do rasta neto kamatnih prihoda za 5% ili 80 milijuna HRK. Uzrok tomu je imovina koja ima kraće razdoblje promjene kamatnih stopa u promatranom periodu.

Simulacija neto kamatnih prihoda za 2017. godinu na temelju podataka od 31. prosinca 2016. godine:

	EUR	USD	HRK	UKUPNO	u %
izravan paralelan utjecaj plus 200 bp	107	16	36	159	10%
izravan paralelan utjecaj plus 100 bp	54	8	18	80	5%
izravan paralelan utjecaj minus 100 bp	(56)	(9)	(20)	(84)	(5%)
izravan paralelan utjecaj minus 200 bp	(162)	(22)	(52)	(235)	(15%)

8. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU ZA POZICIJE KOJE NISU UKLJUČENE U KNJIGU TRGOVANJA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 448 UREDBE

Pod kamatnim rizikom u knjizi banke razlikujemo sljedeće podvrste kamatnog rizika:

- 1) Rizik ročne neusklađenosti (engl. repricing risk) je rizik kojem je kreditna institucija izložena zbog vremenske neusklađenosti dospijeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) pozicija knjige banke,
- 2) Rizik krivulje prinosa (engl. yield curve risk) je rizik kojem je kreditna institucija izložena zbog promjene oblika i nagiba krivulje prinosa,
- 3) Rizik osnovice (engl. basis risk) je rizik kojem je kreditna institucija izložena zbog razlike referentnih kamatnih stopa za instrumente sa sličnim karakteristikama u odnosu na ročnost ili vrijeme do sljedeće promjene kamatne stope,
- 4) Rizik opcije (engl. optionality risk) je rizik kojem je kreditna institucija izložena zbog opcija ugrađenih u kamatno osjetljive pozicije (npr. kredite s mogućnošću prijevremene otplate, depozite s mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.).

Pod upravljanjem rizikom promjene kamatnih stopa podrazumijeva se provođenje mjera i odluka kojima je cilj minimiziranje negativnog utjecaja stavaka bilance osjetljivih na promjene kamatnih stopa na stabilnost Banke odnosno optimiziranje ukupnog kamatnog prihoda Banke (kratkoročni aspekt). Osim toga, prati se i utjecaj kretanja kamatnih stopa na pretpostavljenu ekonomsku vrijednost kapitala Banke (dugoročni aspekt).

Kamatni rizik u poslovanju Banke može se dvojako promatrati:

- a. kroz strukturnu izloženost knjige banke riziku promjene kamatne stope te
- b. kroz pozicije u kamatno osjetljivim instrumentima na valutnom, novčanom te tržištu obveznica, odnosno izloženost kamatnom riziku pozicija knjige trgovanja.

8. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU ZA POZICIJE KOJE NISU UKLJUČENE U KNJIGU TRGOVANJA (NASTAVAK)

Na određivanje visina kamatnih stopa u Banci utječu sljedeći parametri:

- cijena izvora sredstava koja uključuje i regulatorne troškove (visina obvezne pričuve, valuta izdvajanja obvezne pričuve, minimalno potrebna devizna potraživanja itd.),
- kretanje tržišnih kamatnih stopa za HRK i ostale materijalno značajne valute (EUR, USD, CHF),
- rizik refinanciranja/kreditni rizik Banke,
- rizik refinanciranja/kreditni rizik zemlje,
- preostala ročnost pozicija knjige banke,
- ročna neusklađenost pozicija knjige Banke,
- konkurencija na tržištu,
- strategija poslovanja Banke,
- valute pozicije knjige banke,
- zakonski propisi (zadovoljenje propisanih instrumenata osiguranja),
- ostalo.

Izloženost Grupe kamatnom riziku u knjizi banke u odnosu na regulatorni kapital je iznosila:

Valuta u milijunima HRK	Pomak 200bp
HRK	(135)
EUR	(268)
CHF	(11)
USD	(49)
OSTALO	(9)
PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI	472
REGULATORNI KAPITAL	7.346
(PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI / REGULATORNI KAPITAL)*100	6,43%

9. RIZIK LIKVIDNOSTI

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 435 (1) (a-d) UREDBE

Banka definira rizik likvidnosti u skladu s načelima utvrđenim od strane Baselskog odbora za nadzor banaka i Hrvatske narodne banke. Sukladno tome napravljena je razlika između:

Tržišnog likvidnosnog rizika, koji predstavlja rizik da Banka neće moći jednostavno netirati ili eliminirati poziciju po tržišnoj cijeni zbog nedovoljno razvijenog tržišta ili tržišnih poremećaja te,

Likvidnosnog rizika financiranja, koji predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju učinkovito ispuniti bilo očekivane i neočekivane trenutne i buduće potrebe za novčanim sredstvima te potrebe za instrumentima osiguranja bez da utječe na dnevno poslovanje ili na financijski rezultat. Rizik financiranja likvidnosti nadalje se dijeli na rizik insolventnosti i strukturni rizik likvidnosti. Prvi je kratkoročni rizik neispunjenja trenutnih ili budućih platnih obveza u cijelosti, na vrijeme i na gospodarski opravdan način, dok je strukturni rizik likvidnosti dugoročni rizik gubitaka uslijed promjene troška vlastitog refinanciranja ili kamatne marže.

Upravljanje

Upravljanje rizikom likvidnosti se odnosi na definiranje odgovornosti svih zainteresiranih strana u okviru rizika likvidnosti i na glavne dokumente kojima se definiraju načela i postupci za upravljanje. Tri su osnovna načela koja je Banka implementirala u svoj okvir upravljanja rizikom likvidnosti:

Konzervativnost

Analiza rizika likvidnosti se uvijek mora temeljiti na konzervativnim procjenama i pretpostavkama.

Granularnost

Banka je dužna osigurati dovoljnu razinu detalja dostatnu za kvalitetnu analizu i mjerenje rizika likvidnosti.

Pravodobnost

Banka je dužna imati pravovremene i pravodobne informacije i u skladu sa stanjem na tržištu, postaviti termine izvještavanja o predmetnom riziku.

Sektor upravljanja aktivom i pasivom je odgovoran za efikasno upravljanje likvidnošću, strukturiranje i upravljanje bilancom Banke u skladu sa strateškim ciljevima i smjernicama dok je Sektor upravljanja rizicima odgovoran za kontinuirano i pravovremeno utvrđivanje i mjerenje procjene rizika likvidnosti i izvještavanje o riziku likvidnosti u skladu s eksternom i internom regulativom te stres testiranje rizika likvidnosti kao i za izradu metodologije za mjerenje rizika likvidnosti.

Mjerenje rizika likvidnosti

Banka primjenjuje Grupne i regulatorne standarde i metodologije mjerenja i izvještavanja o riziku likvidnosti. Sektor upravljanja rizicima je odgovoran za kontinuirano i brzo utvrđivanje i mjerenje procjene rizika likvidnosti i izvještavanje o riziku likvidnosti u skladu s eksternom i internom regulativom, izvještavanje ALCO odbora o provedbenim odlukama, uključujući i prikupljanje podataka, modeliranje, implementiranje pretpostavki, pri čemu uvažavajući posebnosti tržišta u kojem Banka djeluje.

Ključni alat za mjerenje rizika insolventnosti je analiza perioda preživljavanja koja koristi dinamičnu metodologiju mjerenja rizika likvidnosti. Analiza perioda preživljavanja se prati zasebno za materijalno značajne valute – HRK, EUR, CHF, USD te za ostale valute konsolidirano. Struktura proizvoda pruža sveobuhvatni pregled bilančnih i izvanbilančnih novčanih tokova.

9. RIZIK LIKVIDNOSTI (NASTAVAK)

Utvrđen je proces koji omogućava pravodobno ažuriranje strukture proizvoda u slučaju implementacije novog proizvoda ili promjena karakteristika proizvoda. Scenariji poslovanja za mjerenje perioda preživljavanja su:

1. scenarij normalnog poslovanja
2. scenarij srednje krize imena
3. scenarij ozbiljne krize imena
4. scenarij srednje krize tržišta
5. scenarij ozbiljne krize tržišta
6. scenarij kombinirane krize imena i tržišta.

Dodatno, za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti Erste Grupe, Banka je implementirala i konsolidirani pristup mjerenju i izvještavanju koeficijenta likvidonosne pokrivenosti.

10. OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, dok istovremeno isključuje strateški rizik.

Sustav upravljanja operativnim rizikom obuhvaća sljedeće:

1. Strategiju preuzimanja i upravljanja operativnim rizikom,
2. Politiku i interne akte kojima su definirana opća pravila, odnosno načela, postupci i metode za upravljanje operativnim rizikom,
3. Organizacijski ustroj, odnosno struktura te resurse za upravljanje operativnim rizikom,
4. Proces upravljanja operativnim rizikom koji uključuje:
 - Identificiranje,
 - Mjerenje (procjenjivanje),
 - Ovladavanje,
 - Praćenje i
 - Izvješćivanje
5. Upravljanje kontinuitetom poslovanja,
6. Utvrđivanje i održavanje adekvatnosti regulatornog kapitala za operativni rizik.

Proces upravljanja operativnim rizikom

Identificiranje operativnog rizika podrazumijeva utvrđivanje postojanja značajnog operativnog rizika. Značajnim operativnim rizikom smatra se onaj operativni rizik koji može imati materijalno značajan utjecaj na financijski rezultat i/ili na imovinu Grupe. Grupa identificira operativne rizike, odnosno utvrđuje postojanje značajnih operativnih rizika u svim svojim aktivnostima, proizvodima i procesima. Mjerenje (procjenjivanje) operativnog rizika podrazumijeva prikupljanje i analiziranje relevantnih podataka o identificiranom operativnom riziku na temelju čega se zaključuje o mjeri odnosno razini operativnog rizika. Grupa mjeri (procjenjuje) identificirane operativne rizike u svim svojim aktivnostima, proizvodima i procesima.

10. OPERATIVNI RIZIK (NASTAVAK)

Ovladavanje operativnim rizikom provodi se za identificirane operativne rizike u svim aktivnostima, proizvodima i procesima Grupe.

Ovladavanje operativnim rizikom podrazumijeva preventivne i korektivne aktivnosti, odnosno metode, kriterije i postupke s ciljem prihvaćanja, izbjegavanja, smanjenja ili prijenosa utvrđenog rizika.

- **Izbjegavanje** podrazumijeva nepoduzimanje određenih aktivnosti kako bi se izbjegao operativni rizik koji bi se pojavio kao posljedica predmetnih aktivnosti.
- **Smanjivanje i kontroliranje** podrazumijeva unapređenje poslovnih procesa i praksi i/ili uvođenje kontrola koje imaju za cilj umanjivanje operativnog rizika.
- **Prenošenje** podrazumijeva prijenos operativnog rizika na treće osobe putem osiguranja ili drugih specifičnih financijskih instrumenata.
- **Prihvaćanje** podrazumijeva donošenje formalne odluke o prihvaćanju operativnog rizika od strane nadležnih tijela ili organizacijskih dijelova Banke.

Praćenje izloženosti operativnom riziku podrazumijeva redovito analiziranje rezultata identificiranja i mjerenja (procjenjivanja) operativnog rizika te informacije o aktivnostima ovladavanja operativnim rizikom. Izloženost operativnom riziku utvrđuje se primjenom metoda identificiranja i mjerenja (procjenjivanja) operativnog rizika.

Adekvatnost kapitala

Banka za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik primjenjuje Standardizirani pristup sukladno članku 315 Glave III. Uredbe, dok članice Grupe primjenjuju jednostavni pristup sukladno članku 316 iste Uredbe. Banka je osigurala adekvatnost kapitala za operativni rizik na način da je u svakom trenutku iznos kapitala za operativni rizik adekvatan vrstama, opsegu i složenosti usluga koje Banka pruža i operativnom riziku kojemu je izložena ili bi mogla biti izložena u pružanju tih usluga.

11. IZLOŽENOSTI NA OSNOVI VLASNIČKIH ULAGANJA KOJA NISU UKLJUČENA U KNJIGU TRGOVANJA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 447 UREDBE

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima za koje Banka koristi jednostavan pristup ponderiranja

Vlasnička ulaganja	Ponderi rizika	Iznosi izloženosti	Iznosi izloženosti ponderirani kreditnim rizikom
Vlasnička ulaganja koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diverzificiranim portfeljima	190%	39	75
Vlasnička ulaganja koja kotiraju na burzi	290%	2	5
Ostale izloženosti po vlasničkim ulaganjima	370%	119	439

Vlasnička ulaganja u knjizi banke

Vlasnička ulaganja u knjizi banke	Usporedba	
	Bilančni iznos	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije	-	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diverzificiranim portfeljima	-	
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	110	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diverzificiranim portfeljima	109	
koja kotiraju na burzi	1	1
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	62	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diverzificiranim portfeljima	62	
koja kotiraju na burzi	-	-
Vlasnička ulaganja u ostale institucije	-	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diverzificiranim portfeljima	-	

Vrijednost kotirajućih vlasničkih instrumenata mjeri se po fer vrijednosti na temelju kotirajućih cijena, a fer vrijednost nekotirajućih vlasničkih instrumenata procjenjuje se primjenom odgovarajućeg omjera između cijene i zarade, odnosno cijene i novčanog toka prilagođenog na način da odražava specifične okolnosti vezane za izdavatelja.

Pregled korištenih računovodstvenih postupaka i metoda vrednovanja može se pronaći u Godišnjem izvješću Banke objavljenom na internet stranici Banke.

12. UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 453 UREDBE

Kolateral je sekundarni izvor naplate potraživanja, a primarni izvor je klijentov novčani tok. Kolaterali predstavljaju zaštitu od kreditnog rizika.

Kreditna zaštita su kolaterali temeljem kojih banka (primatelj kreditne zaštite) ima pravo postupanja prema davaocu kreditne zaštite (pružatelju) kako bi umanjila nastali gubitak u slučaju ulaska klijenta u default (sukladno Pravilniku o sustavu rezerviranja) ili neispunjavanja neke druge ugovorene obveze. Kolaterali se prikupljaju osnovom procedura, odlukama nadležnog nivoa odlučivanja prilikom donošenja ili izmjena odluke o odobravanju plasmana.

Sljedeće kategorije kolaterala se najčešće prihvaćaju:

- Nekretnine (poslovne i stambene)
- Financijski kolaterali (vrijednosni papiri i depoziti)
- Garancije (uglavnom bankovne i državne garancije te garancije kompanija čiji se rejting mora redovito pregledavati).

Iznos i vrsta traženog kolaterala ovisi o procijenjenom iznosu kreditnog rizika klijenta. Za kolateral kažemo da je prihvatljiv ako se po Basel III regulativi i po odabranom Basel III pristupu može koristiti kao kreditna zaštita i u konačnici umanjiti kapitalne zahtjeve Banke. Basel III regulativa propisuje minimalne zahtjeve za pojedinu vrstu kreditne zaštite. U Katalogu kolaterala navedeno je koji su to minimalni zahtjevi koji moraju biti ispunjeni kako bi kolateral bio prihvatljiv.

Za smanjenja kapitalnih zahtjeva Banka koristi:

- materijalnu kreditnu zaštitu - imovinu pružatelja kreditne zaštite koju u slučaju neispunjenja obveza dužnika ili nastanka drugog ugovorenog kreditnog događaja, insolventnosti, stečaja dužnika, Banka ima pravo unovčiti ili zadržati, a koja je ugovorena kao osiguranje kreditnog događaja,
- nematerijalnu kreditnu zaštitu - prethodno ugovoreni iznos kreditne zaštite koji će pružatelj kreditne zaštite (osoba koja za dužnika garantira/jamči) platiti Banci u slučaju neispunjenja obveza dužnika ili nastanka drugog ugovorenog kreditnog događaja, insolventnosti, stečaja dužnika.

Redovito se provodi kontrola fer vrijednosti kolaterala.

Kod izračuna pokrivenosti kolateralom, iznos pokrivenosti se prilagođava korektivnim faktorom, ovisno o vrsti kolaterala, definiranim internim aktima Banke. Pravilnik o kolateralima je vršni dokument koji između ostalog:

- Opisuje definiciju i ulogu kolaterala,
- Opisuje odgovornosti i kompetencije u procesu upravljanja kolateralima,
- Postavlja standarde procjenjivanja kolaterala,
- Definira efektivne stope,
- Definira prihvatljivost kolaterala za kreditnu zaštitu.

Metode i korektivni faktori koji se primjenjuju pri vrednovanju kolaterala rezultat su empirijskog istraživanja i iskustva u likvidaciji kolaterala Direkcije naplate i upravljanja lošim plasmanima koje se bazira na prikupljenim podacima o ostvarenoj naplati iz kolaterala. Korektivni faktori se provjeravaju redovito, najmanje jednom godišnje i usklađuju s ostvarenom naplatom iz kolaterala.

U financijskim izvještajima, pokrivenost kolateralom prikazuje se do visine iznosa izloženosti.

12. UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA (NASTAVAK)

Utvrđivanje vrijednosti kolaterala i njihovo naknadno vrednovanje, raščlanjeno po vrstama kolaterala, provodi se u skladu s pravilima definiranim internim aktima, a sukladno regulatornim zahtjevima. Vrednovanje kolaterala temelji se na trenutnoj tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir utrživost u razumnom roku.

Naknadna vrednovanja kolaterala provode se propisanom dinamikom i automatizirana su, koliko je moguće. Za stambene nekretnine naknadna vrednovanja se provode statističkim metodama i to na način da se provodi prilagođavanje prethodno utvrđene vrijednosti nekretnine tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir kretanje trendova vrijednosti nekretnina na tržištu. Za nekretnine za koje nije moguće provesti statističko vrednovanje, bilo radi prirode nekretnine, bilo radi značajnijeg odstupanja u odnosu na prethodno ili značajne izloženosti Banke prema klijentu, vrednovanje se provodi za pojedinu nekretninu od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Za poslovne nekretnine naknadna vrednovanja se provode od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja svake tri godine, dok je u godinama između obavezno napraviti jednom godišnje monitoring procjene (tzv. mišljenje na procjenu) nekretnine.

Neovisni ovlašteni procjenitelji:

- moraju posjedovati potrebne kvalifikacije, sposobnosti i iskustvo za utvrđivanje vrijednosti nekretnine,
- nisu uključeni u postupak odobravanja plasmana ili u posredovanje, prodaju ili iznajmljivanje nekretnina,
- nemaju pravni niti poslovni odnos s dužnikom niti vlastitih interesa s obzirom na utvrđenu vrijednost nekretnina.

Ovlaštenim procjeniteljima banke smatraju se licencirani procjenitelji i sudski vještaci zaposlenici društva Erste nekretnine d.o.o. te procjenitelji koji se nalaze na popisu službenih procjenitelja društva Erste nekretnine d.o.o.

Erste nekretnine d.o.o. nadzire ovlaštene procjenitelje koji nisu njihovi zaposlenici. Prihvatljivost instrumenata osiguranja procjenjuje se u Direkciji naplate i upravljanja lošim plasmanima u suradnji sa Sektorom upravljanja rizicima.

Internim aktima su propisana pravila i procedure prihvatanja kolaterala kao i evidencija i monitoring njihove vrijednosti.

12. UPRAVLJANJE I PRIZNAVANJE TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA (NASTAVAK)

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-	-	3.239	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	-	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	421	-	4	-
Izloženosti prema stanovništvu	11	-	-	-
UKUPNO	432	-	3.243	-

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika (isključujući sekuritizacijske pozicije) – IRB pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	22	-	863	-
Izloženosti prema institucijama	2.509	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.314	-	1.004	-
Izloženosti prema stanovništvu	873	-	11	-
Izloženosti prema stanovništvu osigurane nekretninom	153	-	11	-
Ostale izloženosti prema stanovništvu	720	-	-	-
Od čega izloženosti prema MSP	62	-	-	-
UKUPNO	4.718	-	1.878	-

13. ZALOŽENA IMOVINA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 443 UREDBE

U 2016. godini na razini Grupe medijan omjera ukupnoga iznosa založene imovine iznosi 11,82%, a pojedinačno za Banku 12,79%. Najveći dio založene imovine proizlazi iz poslovnih aktivnosti Banke. Banka u Hrvatskoj je klasična poslovna banka (depozitno kreditna financijska institucija) koja kao najvažniji izvor financiranja poslovanja koristi depozitnu bazu klijenata, a potom depozitne i kreditne linije vlasnika te kapital. Banka te vlasnici Banke osiguravaju izvore financiranja i za članice Grupe. Navedeno je ujedno i glavni razlog niske razine založene imovine. Također, isto ukazuje kako Banka i Grupa na zadovoljavajući način vode politiku upravljanja izvorima financiranja i likvidnošću te uživaju povjerenje tržišta i klijenata, pa do sada nije bilo potrebe za značajnijim opterećenjem imovine kako bi se održali i osigurali potrebni izvori financiranja.

Glavni izvor opterećene imovine su obvezna pričuva, repo poslovi te zalog imovine u svrhu osiguranja povoljnih izvora financiranja. Obvezna pričuva je regulatorna obveza Banke propisana od strane HNB-a. Kod zadnja dva primjera u pravilu se radi o zalogu državnih dužničkih vrijednosnih papira. Razlika je u ročnosti posla. Kod zalaganja imovine u svrhu ugovaranja povoljnih linija financiranja imovina je založena na duži - višegodišnji period tj. sukladno važenju ugovorene kreditne linije, dok se kod repo poslova radi o kratkoročnom opterećenju imovine u svrhu optimizacije kratkoročne likvidnosne pozicije ili u svrhe sudjelovanja na tržištu kako bi se ostvario dodatan prihod od angažirane imovine u kratkom roku. Takva praksa opterećivanja imovine je standardna za lokalnu Grupu, prvenstveno za Banku, kao i za lokalno financijsko tržište.

Obrazac A - Imovina		Knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Fer vrijednost opterećene imovine	Knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine	Fer vrijednost neopterećene imovine
		010	040	060	090
010	Imovina izvještajne institucije	7.392		58.529	
030	Vlasnički instrumenti	136	136	158	158
040	Dužnički vrijednosni papiri	1.890	1.913	7.061	7.063
120	Ostala imovina	5.380		51.466	

Obrazac B - Primljeni kolateral		Fer vrijednost primljenog opterećenog kolaterala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira	Fer vrijednost primljenog kolaterala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira dostupnih za opterećenje
		010	040
130	Kolateral koji je primila izvještajna institucija	715	1.967
150	Vlasnički instrumenti	-	399
160	Dužnički vrijednosni papiri	715	1.552
230	Ostali primljeni kolateral	-	-
240	Vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim vlastitih pokrivenih obveznica ili vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)	-	-

13. ZALOŽENA IMOVINA (NASTAVAK)

Obrazac C – Opterećena imovina/primljeni kolateral i povezane obveze		Pripadajuće obveze, potencijalne obveze ili pozajmljeni vrijednosni papiri	Imovina, primljeni kolateral ili izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim pokrivenih obveznica ili opterećenih vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)
		010	030
010	Knjigovodstvena vrijednost odabranih financijskih obveza	1.525	8.034

14. PROTUCIKLIČKI KAPITAL

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 440 UREDBE

Grupa računa protuciklički zaštitni sloj kapitala na konsolidiranoj osnovi. Na dan 31. prosinca 2016. godine samo nekoliko zemalja (Hong Kong, Norveška, Švedska) je imalo stopu protucikličkog kapitala različitu od nule što je rezultiralo stopom protucikličkog sloja specifičnog za instituciju od 0%.

Tablica niže prikazuje geografsku distribuciju kreditne izloženosti relevantnu za izračun protucikličkog zaštitnog sloja kapitala te stopu protucikličkog zaštitnog sloja specifičnu za instituciju na razini Grupe na dan 31. prosinca 2016. Tablica je pojednostavljena, prikazuje pojedinačno samo zemlje čija je stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala različita od nule. Ostale zemlje su grupirane.

	Opće kreditne izloženosti		Izloženost iz knjige trgovanja		Sekuritizacijska izloženost		Kapitalni zahtjevi				Ponderi kapitalnih zahtjeva	Stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala
	Vrijednost izloženosti za standardizirani pristup	Vrijednost izloženosti za IRB	Zbroj dugih i kratkih pozicija iz knjige trgovanja	Vrijednost izloženosti iz knjige trgovanja za interne modele	Vrijednost izloženosti za standardizirani pristup	Vrijednost izloženosti za IRB	od čega: opće kreditne izloženosti	od čega: izloženosti iz knjige trgovanja	od čega: sekuritizacijske izloženosti	Ukupno		
Republika Hrvatska	7.481	31.553	-	-	-	-	2.033	-	-	2.033	0,92	0,0%
Ostale europske zemlje	2.140	350	-	-	-	-	133	-	-	133	0,06	0,0%
Zemlje europske unije	373	29	-	-	-	-	24	-	-	24	0,01	0,0%
Sjedinjene Američke Države	4	66	-	-	-	-	19	-	-	19	0,01	0,0%
Ostale zemlje	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,0%
Kraljevina Norveška	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	1,5%
Kraljevina Švedska	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	1,5%
UKUPNO	9.998	32.015	-	-	-	-	2.209	-	-	2.209		

14. PROTUCIKLIČKI KAPITAL (NASTAVAK)

Stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala specifična za instituciju:

Ukupan iznos izloženosti riziku	27.614
Stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala specifična za instituciju	0,0%
Zahtjev za protuciklički zaštitni sloj specifičan za instituciju	0

15. POLITIKA PRIMITAKA

OBJAVA U SKLADU S ČLANKOM 450 UREDBE

Politika primitaka koja vrijedi od 1. siječnja 2016. za 2016. godinu, usvojena je od strane Uprave Banke, Odbora za primitke i Nadzornog odbora u prosincu 2015. godine. Primjenjuje se na Banku na konsolidiranoj osnovi u skladu s važećim Zakonom o kreditnim institucijama (NN 159/2013), Odlukom o primicima radnika (NN 73/2014), Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 604/2014 i važećom Politikom primitaka Erste Grupe.

Politika se odnosi se na sve primitke u novcu i naravi, fiksne i varijabilne, koje Banka ili povezana društva isplaćuju radnicima u zamjenu za poslove koje radnici obavljaju. Politikom nisu obuhvaćena ona plaćanja i pogodnosti koja ne ovise o donošenju diskrecijske odluke i na koja imaju pravo svi radnici. Politika primitaka temelji se na načelu razmjernosti primjene u skladu s člankom 4. Odluke o primicima radnika, pri čemu je Banka identificirana kao značajna kreditna institucija, dok povezana društva nisu identificirana kao značajne institucije.

Politika primitaka strukturirana je na način da definira opće zahtjeve, koji se odnose na sve radnike i specifične zahtjeve, koji se odnose na radnike koji imaju utjecaj na profil rizičnosti. Posebno su obrađeni primici koji se odnose na radnike koji rade u kontrolnim funkcijama. Politika primitaka također propisuje mjere za sprječavanje sukoba interesa pri utvrđivanju primitaka radnika.

Politika primitaka daje definiciju fiksnih i varijabilnih primitaka, s tim da posebnu pažnju posvećuje varijabilnim primicima. Fiksni primici definirani su kao oni koji se baziraju na kriterijima kao što su kompetencije zaposlenika (znanje, vještine i profesionalno iskustvo), vrijednosti radnog mjesta u strukturi platnih razreda te podržavanju radnog okruženja u smislu razvoja, učinka i ponašanja.

Varijabilni primici povezani su s uspjehom poslovanja te se isplaćuju za održivu uspješnost na razini individualne institucije, grupe institucija (Banka i društva koje Banka konsolidira) i individualnog učinka pojedinca. Kriteriji za određivanje i isplatu varijabilnih primitaka povezani su sa stupnjem ostvarivanja ciljeva u sklopu godišnjeg ciklusa upravljanja učinkom i razvojem te su definirani posebnim odlukama i bonusnim shemama. Varijabilni primici mogu biti dodijeljeni i isplaćeni samo u slučaju da je takva isplata održiva u odnosu na financijsku situaciju Grupe i Banke opravdana u odnosu na učinak pojedine poslovne jedinice, odnosno pojedinog radnika. U slučaju da isplata nije održiva ili da ne odražava učinak, varijabilna nagrada neće biti isplaćena ili će biti zadržana.

15. POLITIKA PRIMITAKA (NASTAVAK)

Učinak kao podloga za isplatu varijabilnih primitaka mjeri se kvantitativnim i kvalitativnim ciljevima. Kvantitativni ciljevi obuhvaćaju financijske i druge poslovno specifične ciljeve, dok se kao kvalitativni ciljevi uzimaju u obzir ciljevi kao što su kvaliteta rada, zadovoljstvo klijenata, usklađenost i slično. Sve kategorije radnika, uključujući i visoko rukovodstvo imaju ciljeve vezane uz kompetencije Erste Grupe, odnosno ciljeve koji definiraju očekivane standarde ponašanja, s minimalnim ponderom od 20% u ukupnim ciljevima. Politika primitaka također definira vrste osnovnih bonusnih shema koje se mogu primijeniti u Banci ili povezanom društvu za isplatu varijabilnih primitaka. Pojedini radnici mogu sudjelovati u više bonusnih shema, s tim da ukupan iznos varijabilnih isplata ne može premašiti iznos fiksnog dijela ukupnih primitaka pojedinog radnika na godišnjoj osnovi.

Nadzorni odbor donosi odluku o kriterijima koji se primjenjuju na određivanje bonusne mogućnosti za svaku poslovnu godinu, za pojedine kategorije radnika. Ocjena ispunjenja tih kriterija rezultira u postotku bonusne mogućnosti koja se može isplatiti određenoj kategoriji o čemu se odluka donosi po završetku poslovne godine. Takav postotak može biti od 0% do 120% bonusne mogućnosti. Svako određivanje bonusne mogućnosti ispod 100% predstavlja malus. Odluku o ukupnoj bonusnoj mogućnosti na razini godine donosi Uprava, a potvrđuje Nadzorni odbor na prijedlog Odbora za primitke.

Prilikom analize rizika i utvrđivanja radnika na koje se primjenjuju specifični zahtjevi, Banka je uzela u obzir unutarnju organizaciju, opseg i složenost poslova, odgovornost radnika i mogućnost donošenja poslovnih odluka, posebno razlikujući radna mjesta koja imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti od radnih mjesta podrške i radnih mjesta koji nemaju utjecaja ili imaju mali utjecaj ili ne mogu donijeti važne poslovne odluke ili odluke koje bi ih navodile da preuzimaju rizik, kao i uvjete na tržištu rada.

Ocjena uspješnosti za radnike na koje se primjenjuju specifični zahtjevi odnosi se na višegodišnje razdoblje kako bi se osiguralo da se proces ocjenjivanja i nagrađivanje temelje na dugoročnoj uspješnosti. Sukladno tome, za osobe koje su identificirane kao radnici koji imaju utjecaj na profil rizičnosti, 40% varijabilnog dijela primitaka odgodit će se na razdoblje od 3 do 5 godina. Razdoblje odgode će za članove Uprave iznositi 5 godina, a za sve ostale radnike koji su identificirani kao osobe koje imaju utjecaj na profil rizičnosti 3 godine. 50% varijabilnog dijela primitka koji se odgađa i 50% varijabilnog primitka koji se isplaćuje odmah, isplaćuje se u fantomskim dionicama Erste Group Bank AG. Vrijednost fantomske dionice ovisi o prosječnoj tržišnoj cijeni redovnih dionica Erste Group Bank AG tijekom godine na koju se varijabilni primitak odnosi, s tim da njihova vrijednost ne može biti veća od vrijednosti na dan utvrđivanja primitaka. Dodijeljene fantomske dionice moraju se zadržati tijekom razdoblja zadržavanja, odnosno mogu se iskoristiti protekom godine u kojoj su dodijeljene.

Banka neće isplatiti varijabilne primitke ili prenijeti prava iz fantomskih dionica, uključujući odgođeni dio primitaka, ako takvi primici nisu održivi i opravdani. Varijabilni primici smatraju se održivima ako se njihovom isplatom ne ugrožava financijsko stanje te sigurnost i stabilnost poslovanja Banke. Varijabilni primici smatraju se opravdanima ako su zasnovani na uspješnosti Banke, poslovne jedinice i radnika kojemu se varijabilni primici utvrđuju.

15. POLITIKA PRIMITAKA (NASTAVAK)

Banka neće primijeniti odgodu varijabilnih primitaka na one radnike koji bi bili identificirani kao osobe na koje se primjenjuju specifični zahtjevi u skladu s Politikom primitaka, ukoliko njihovi varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze iznos od 100.000 kn ili ukoliko njihovi varijabilni primici na godišnjoj razini ne prelaze 30% fiksnih primitaka na godišnjoj osnovi.

Iznosi ukupnih primitaka po poslovnim područjima

Poslovna područja	Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	Fiksni primici	Varijabilni primici
Uprava	5	9	8
Ostali	32	21	13
UKUPNO	37	30	21

Ukupni primici raščlanjeni na kategorije primitaka

Primici	Članovi Uprave i višeg rukovodstva
Iznos primitaka	51
Fiksni primici	30
Varijabilni primici	21
Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	37
Iznos i oblici varijabilnih primitaka	21
Gotovina	11
Financijski instrumenti povezani s dionicama	10
Iznos odgođenih primitaka	18
Primici koji su utvrđeni tijekom poslovne godine	15
Primici koji su isplaćeni tijekom poslovne godine	3
Iznos otpremnina utvrđenih tijekom poslovne godine	-

16. POKRATE

ALCO – Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (eng. Asset Liability Management Committee)
ALM – Služba za upravljanje aktivom i pasivom (eng. Asset Liability Management)
AQR – revizija kvalitete aktive (eng. Asset Quality Review)
CCF – konverzijski faktor (eng. Credit Conversion Factor)
CMLL – izračunati maksimalni iznos plasmana (eng. Calculated Maximum Lending Limit)
CRD IV – Direktiva br. 2013/36/EU o kapitalnim zahtjevima Europskog parlamenta i Vijeća (eng. Capital Requirements Directive)
CRO – Član Uprave za upravljanje rizicima (eng. Chief Risk Officer)
CRR – Uredba br. 575/2013 o kapitalnim zahtjevima (eng. Capital Requirements Regulation)
DKI – Direkcija za kvantitativna istraživanja
EBA – Europsko tijelo za bankarstvo (eng. European Banking Authority)
ECB – Europska centralna banka (European Central Bank)
EGB – Erste Group Bank AG
EVA – Ekonomska dodana vrijednost (eng. Economic Value Added)
ICAAP – postupak procjene adekvatnosti internog kapitala (eng. Internal Capital Adequacy Assessment)
LGD – gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (eng. Loss Given Default)
LIP – period identifikacije gubitka (eng. Loss Identification Period)
MSFI – Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
OLL – operativni limit plasmana (eng. Operating Lending Limit)
PD – vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (eng. Probability of Default)
PVBP – mjera osjetljivosti promjene vrijednosti portfelja prouzročenog povećanjem krivulja kamatnih prinosa za 1 bazni poen (eng. Price Value of a Basis Point)
RAS – Sklonost preuzimanja rizika (Risk Appetite Statement)
RbLL – maksimalni iznos plasmana temeljen na rejtingu (eng. Rating based Lending Limit)
SKDD – Središnje klirinško depozitarno društvo (eng. Central Depository and Clearing Company)